JURNALUL®

S.F.

Nr. 32 Săptămînal de science-fiction ■ 16 pagini ■ 75 lei

C.T. POPESCU

Robert WRIGHT

Eric Frank RUSSEL

Liviu RADU

Roger ZELAZNY

Lucius SHEPARD

Alan NOURSE

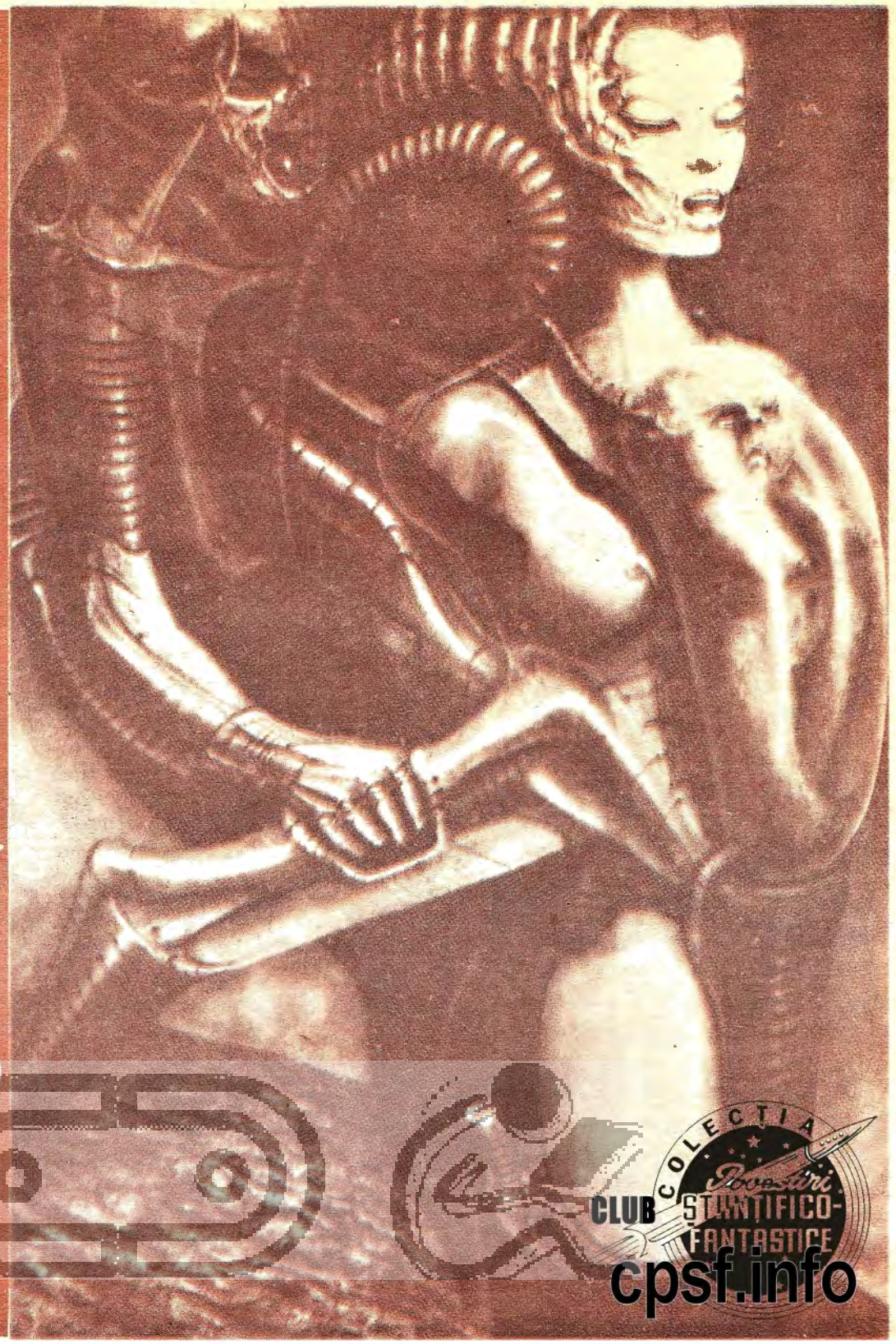

CLUB COLECTIA Povestiri STIINTIFICO-FANTASTICE

cpsf.info

Apariţii editoriale

● **Reeditare.** Editura Univers propune fanilor lui Bram Stoker, o dată cu ecranizarea datorată lui Francis Ford Copola ce tocmai rulează pe ecranele capitalei, cea de-a doua ediţie a celebrului DRACULA. Deşi prezentarea grafică este mult îmbunătăţită faţă de prima ediţie prefaţa e aceeaşi şi conţine aceleaşi greşeli ce-au putut fi „admirate" atunci.

– Bram Stoker: Dracula, Ed. Univers, 820 lei, 428 pag.

● **HORROR?** La editura Olimp s-a lansat cu mult tamtam o nouă colecţie specializată în literatură horror. Primul volum supus judecăţii cititorilor este cel puţin nefericit ales: în afara faptului că nu reprezintă una dintre marile titluri ale lui Dean Koontz cartea cu pricina este mai mult un thriller decît roman horror, cele cîteva scene mai „tari" nereuşind să convingă cititorii de adevăratele disponibilităţi ale autorului.

– Dean KOONTZ: Casa Tunetului, Ed. Olimp col. Horror nr. 1, 1200 lei, 314 pag.

● **Ghici cine sună?** Răspunsul e simplu: pentru că a sunat de două ori e vorba în mod sigur de poştaş. De poştaşul lui David Brin pe care l-a publicat „Baricada" în recent reluata colecţie EON. Un roman postcataclismic cuminte în care poţi găsi cam de toate, dar care nu unul dintre vîrfurile acestui scriitor ce abia face cunoştinţă cu publicul din România.

– David Brin: Poştaşul vine după apocalips, Ed. Baricada, col. EON, nr. 2, 850 lei, 412 pag.

● **Experiment reuşit.** Aceeaşi editură, dar alt scriitor de alt calibru. Frank Herbert necunoscut publicului cititor pînă la apariţia „superomanului" DUNE e prezent din nou pe piaţă cu un roman din ciclul Sabotorilor. Din păcate editura Baricada a făcut aceeaşi greşeală ca şi editura Nemira: nu a respectat ordinea firească, cronologică a romanelor ciclului, aşa încît cei ce nu au avut ocazia să citească primul roman al ciclului: „Steaua biciuită" îl vor recepta mult mai greu pe acesta din cauza extraordinarei lui complexităţi şi a structurării voit criptice a autorului. Totuşi un roman ce nu trebuie să lipsească din bibliotecile oricărui iubitor de science fiction.

– Frank Herbert: Experimentul Dosadi, Ed. Baricada, col. EON, nr. 3, 1300 lei, 319 pag.

● **Cînd Tau tinde la zero** Un amestec patetic şi liricoid încercînd fără succes să imite stilul fabuloaselor balade medievale. Tonul afectat al autoarei zgîrie pur şi simplu simţul estetic cel mai puţin exigent, mai ales atunci se lansează în diatribe religioase.

– Ana Rinonapoli: Cavalerii lui Tau? Ed. Nemira, col. Nautilus nr. 18, 500 lei, 202 pag.

● **Valea Antologiilor.** Mult aşteptata antologie de sf francez a văzut în sfîrşit lumina galaxiei Gutenberg pe malurile Begăi. Dintre cei 19 autori îi remarcăm pe Emmanuel Jouanne, Joelle Wintreberg, Daniel Walther, Gerard Klein, Michel Jeury, Richard Canel. Antologatorii sînt: Stephane Nicot şi Alain Grousset.

Redactorul antologiei este Viorel Marineasa, iar prefaţa este semnată de Lucia Robitu şi Constantin Cozmiuc:

Valea timpului profund - proză franceză contemporană. Ed. de Vest, col. ORACOL nr.1, 500 lei, 265 pag.

● **Last but not least.** Dănuţ Ungureanu îşi vede publicat în sfîrşit volumul de debut la editura **Adevărul SA.** Volumul conţine 10 nuvele şi povestiri, dintre care numai trei sînt (cel puţin pentru mine) inedite, dar celelalte sînt fie rescrise, fie în variante necenzurate. Un volum meritoriu al unui autor ce trebuie să mai scrie şi să fie publicat.

– Dănuţ Ungureanu: Marilyn Monroe pe o curbă închisă, Ed. Adevărul SA, 400 lei, 175 pag.

● **Pulsar sau quasar?** Luna aceasta ne-a prilejuit şi reîntîlnirea cu revista girată de PROCONSF (Asociaţia Profesioniştilor în Science Fiction) Acest număr dublu (numai pe copertă) ne oferă cîteva traduceri interesante realizate de Mihai Bădescu şi de Mihai Dan Pavelescu, alături de editorialul lui Alexandru Mironov şi un incitant interviu cu Mircea Opriţă. Păcat că prezentarea grafică nu se ridică la nivelul textelor

– Quasar: nr. 6-7, 200 lei, 48 pag.

● **Ubicuitate** Ne-au parvenit la redacţie (în acelaşi plic) numerele 4 şi 5 (respectiv 21 şi 22) din infzinul editat de ACSF: CRON. Din sumar: „Opinii despre SF-ul internaţional", un interviu cu Adrian Rogoz, notiţe bio-bibliografice despre Ben Bova şi James Gunn, articole şi multe informaţii. Interesantă şi promiţătoare grafica lui Cristian Dumbravă.

– Cron. nr 4 (21) 5(22), 4 pag (fiecare număr)

Ionuţ BĂNUŢĂ

Video mania

2. Free Jack

SUA; regia: Geoff Murphy; scenariul după „Imortality inc." a lui Robert Sheckley; cu Emilio Estevez, Mick Jagger, Rene Russo, Anthony Hopkins.

Mizerie şi lux, supertehnologie şi primtivism, violenţă ca formă de supravieţuire, stratificare socială extremă ş.a.m.d. O distopie clasică aş putea spune. Sistemul represiv aminteşte de „Brazil", contrastele de „Blade Runner", atmosfera de „Total Recall", pentru a enumera numai cîteva elemente ale melanjului, destul de reuşit de altfel, în ciuda persistenţei senzaţii de deja vu.

Un pilot de curse este transferat în viitor cu o clipă înainte ca bolidul pe care-l conducea să se facă fărîme. Ni se oferă rapid şi explicaţia: în secolul XXI cei care aveau buzunarele destul de pline puteau deveni practic nemuritori hoinărind dintr-un corp în altul. Iar pentru a evita modificarea istoriei, brigăzi speciale furau victimele chiar în clipa morţii. Numai că, întîmplător, pilotul devenit acum un „Free Jack", reuşeşte să evadeze şi să evite una după alta toate capcanele lui Mick Jagger, aflat pe post de mercenar în slujba celor răi. De precizat că eroului nu i-ar fi mers figura fără sprijinul fostei sale iubite. Deci să fi fost saltul temporal cu cîţiva ani mai lung... Hăituiala se încheie inevitabil într-un happy end mai degrabă îndoielnic, pentru că dacă el şi ea nu numai că scapă, ba chiar ajung în vîrful piramidei sociale, în rest nimic nu se schimbă. Regele a murit, trăiască regele! „Cine a spus că-n film nu e ca-n viaţă?", scria cineva în „Noul Cinema".

Dănuţ IVĂNESCU

Teme şi motive

Elixir - băutură cu proprietăţi miraculoase pe care o cîntau, în evul mediu alchimiştii pentru a obţine viaţa veşnică (vezi şi „Nemuritor"). În literatura S.F. utilizarea elixirului este lipsită de orice substrat metafizic, compoziţia şi prepararea sa apropiindu-se de industria farmaceutică.

Entropie - termen utilizat în termodinamică, reprezintă raportul între cantitatea de căldură primită de un sistem şi temperatura absolută.

Epopee Fantastică - vezi „Heroic Fantasy"

E.S.P. - abreviere a expresiei englezeşti „Extra - Sensorial Perception" (percepere extrasenzorială): cunoaşterea obiectelor şi fenomenelor din lumea obiectivă, fără recurgerea la organele de simţ. Vezi: „Parapsihologie", „P.S.I.".

E.T. - abreviere (în engleză) pentru „extraterestru"

Europa - satelit al planetei Jupiter, descoperit în anul 1610 de Galileo Gallilei; diametru: 3.000 km.

Mihaela şi Cristian IONESCU

cpsf.info

Asociația creatorilor și fanilor Science - Fiction „Quo Vadis?"
Ploiești
Bdul. Republicii 65, Casa de Cultură a Sindicatelor, tel. 097/124210

Organizează

Cu prilejul desfășurării în Municipiul Ploiești a Convenției Naționale Science-Fiction „Plocon '93" 22-24 octombrie 1993, un concurs național de creație Science-Fiction.

Concursul este organizat pe următoarele secțiuni:

1. proză - pînă la 5 (cinci) pagini; 2. Proză - între 5 (cinci) și 15 (cincisprezece) pagini; 3. proză - peste 15 (cincisprezece) pagini; 4. Arte vizuale.

Condiții de participare:

– Concursul este organizat numai pentru creatorii neprofesioniști.

– Lucrările prezentate în concurs vor fi absolut orginale. Nu vor fi admise lucrări prezentate la alte concursuri sau publicate;

– Fiecare concurent va trimite prin mandat poștal o taxă de participare, în valoare de 2000(două)lei. Termenul limită de expediere a taxei de participare este 15 septembrie 1993, pe adresa: Dan Tărăcilă, Ploiești, str. Nicopole nr. 3, județ Prahova, cod 2000. Mandatul poștal va conține obligatoriu mențiunea „Pentru concurs";

– Lucrările de proză se vor expedia prin poștă (sau vor fi predate personal), pe aceeași adresă, pînă cel mai tîrziu 15 septembrie (data poștei);

– pentru secțiunea de arte vizuale, concurenții vor informa telefonic asociația (Dan Tărăcilă - 097/124210) despre numărul și formatul lucrărilor, pentru a se putea rezerva loc suficient de expunere. Termen limită de contact 10 octombrie 1993.

Pentru fiecare secțiune din concurs se va acorda un singur premiu substanțial. În plus, asociația va acorda Marele Premiu, pentru cea mai bună lucrare prezentată în concurs, indiferent de secțiune. Lucrările premiate și cele ce vor reține atenția organizatorilor vor fi publicate în fanzinul „Katharsis" al asociației și în alte publicații de interes local sau național. Lucrările premiate vor fi de asemeni difuzate prin intermediul posturilor locale de radio.

Juriul concursului este alcătuit din cinci persoane - patru membri ai asociației și unul din țară. Juriul își rezervă dreptul de redistribuire a premiilor în cazul în care se constată încălcarea condițiilor impuse de organizatori.

Lucrările prezentate în concurs vor purta numele autorilor, localitatea de domiciliu și/ sau cenaclul/ clubul/ asociația de proveniență.

La concursul SF organizat de A.C.F.S.F. „Quo Vadis?" Ploiești membrii asociației nu participă.

Președinte Dan TĂRĂCILĂ

Grafică realizată de Marius Constantin.

Ficțiunea stimulativă

În momentul actual, una dintre cauzele majore ale confuziei în receptarea SF-ului este inadecvarea crescîndă a termenului la conținut. Este un proces care afectează în mod normal orice denominație: a spune, cu secole în urmă, despre cineva că e geometru era suficient pentru a-i defini ocupația. Astăzi, cînd există geometrii - analitică, diferențială, proiectivă, riemanniană, lobacevskiană etc. - înseamnă a nu spune aproape nimic. Pe la jumătatea acestui secol, a fi un fan SF însemna destul pentru a putea stabili o comunicare cu alt fan SF, acum un cititor fervent al lui, să zicem, Marion Zimmer Bradley, nu e de presupus că ar avea prea multe de comunicat cu unul al lui Stanislaw Lem sau Italo Calvino. Situația a determinat eforturi ordonatoare din partea criticii; SF-ul se împarte în : hard SF și soft SF sau, mai nuanțat, *speculative fiction, science fantasy, swords and sorcery, heroic fantasy, contemporary fiction etc.* Nu fac parte dintre cei care consideră că un obiect nu există atîta vreme cît nu e clasificat. Indiferent de (in)succesul opintelilor taxinomice, genul este și își vede de evoluția lui. Sînt ferm convins însă de necesitatea unei anume delimitări pe care voi încerca să o explic în cele ce urmează.

Criteriul de la care plec este următorul: există în interiorul SF-ului un *ce* caracteristic, foarte specific, un grăunte ireductibil la ceea ce se înțelege prin literatură în general? Precizez de la bun început că nu e vorba de un demers axiologic: nici uneia dintre subîmpărțirile menționate mai sus nu îi este refuzată capodopera sau eșecul. Dar, multe, foarte multe dintre textele etichetate cu sigla SF pot fi situate, mai mult sau mai puțin imediat, sub semnul sau la intersecția unor categorii și modalități literare de mult cunoscute și studiate: fantasticul, insolitul, straniul, onericul, suprarealismul, alegoria parabolică, eseul filosofic etc. Inserarea (în cazurile nefericite), înghesuirea de elemente științifice și tehnologice în texte subsumabile uneia dintre categoriile de mai sus nu schimbă cu nimic situația, pentru un observator atent. Totuși, de la știință trebuie pornit în încercarea de a sesiza nota specifică.

O dată cu dezvoltarea exponențială, abruptă, a tehnicii de calcul din ultimele decenii a devenit foarte uzitată modalitatea științifică cunoscută sub numele de *simulare.* Orice fenomen, proces, sistem este guvernat, dacă ne situăm pe o poziție gnostică, de anumite legi, mai mult sau mai puțin deterministe, mai mult sau mai puțin cuantificabile. Primul pas în extragerea acestor legi îl constituie anunțarea unor ipoteze simplificatoare, în sensul reținerii a ceea ce este esențial din luxurianța manifestărilor realului și creării premiselor pentru aplicarea unor metode cantitative. Pornind de la aceste ipoteze, se pot propune legi de comportare, exprimate sub formă matematică - ecuații diferențiale, ecuații cu derivate parțiale, funcții liniare, pătratice, exponențiale etc. - configurîndu-se, astfel, un model al procesului, fenomenului, sistemului studiat. Acest model, transcris într-un limbaj de programare, este introdus în computer. Diversele situații reale pot fi acum simulate numeric, folosindu-se capabilitățile computerului de a prelucra volume mari de date cu o la fel de mare viteză. Astfel, se poate studia comportarea unui anume tip de avion în condiții de furtună, fără a lansa avionul în cauză, evoluția unui grup social sau consecințele unui conflict nuclear. Evident, metoda nu e nouă: cu 800 de ani în urmă, Roger Bacon pulveriza, cu propria-i gură, un jet de apă în soare pentru a studia producerea curcubeului. Simularea pe computer are, însă, în afară de flexibilitate și precizie, avantajul de a putea fi aplicată și unor obiecte nereproductibile fizic la scară redusă: sisteme sociale, quasari, evoluții seculare etc.

Există un număr de texte foarte mic, unele ascunse sub sigla SF, altele nu, care au un mod de generare asemănător: le vom numi, de aceea, *ficțiune simulativă.* Autorul construiește un univers, imaginează o situație, propune o viziune suficient de distanțată de ceea ce este înglobat, îndeobște, sub numele de *realitate.* Pentru mulți, lucrurile se opresc aici. Este considerată suficientă prezentarea nonrealului însoțită, eventual, de o tramă cît se poate de terre-a-terre, asezonată cu efecte poetizante sau umoristice. Imaginea finală, greu intuitibilă în ipotezele inițiale (dar dedusă logic din ele și de aceea surprinzătoare), trebuie să aibă un grad ridicat de generalitate. Pe cînd, în realizarea unei ficțiuni simulative autentice, greul abia începe: modelul imaginat trebuie dotat cu legile ce-i sînt proprii, coerentizat, viabilizat, mecanismele trebuie puse în mișcare fără scrîșnete, trebuie eliminate contradicțiile, arbitrariul, consecințele trebuie controlate pînă la ultima. Intervenția briciului lui Occam este indispensabilă: cu cît mai puține lucruri, să se explice cît mai multe. Față de simularea în știință, sarcina creatorului este dramatic îngreunată de absența corespondentului real, pe care modelul să fie testat și reformulat în permanență, în scopul maximei adecvări.

Și cine validează un astfel de text? Răspunsul poate părea nedrept, dar e singurul: *literatura.* E ca și cum un motor, odată fabricat și pus în funcțiune, ar fi admirat nu pentru consum, demaraj, putere dezvoltată, ci pentru impresia de frumusețe și forță pe care o oferă contemplarea lui în mișcare. Proasta lui funcționare nu ar deranja, în primul rînd, din punct de vedere tehnic, ci estetic. Iar dacă este doar eficient, va fi închis în carcasa unui automobil sau avion și va fi, realmente, de folos oamenilor.

Ceea ce se cere autorului de ficțiune simulativă este pasul înainte în cunoașterea artistică a lumii, folosind o modalitate care ține de cunoașterea științifică a aceleiași lumi. Or, asta este, într-adevăr, ceva nou în literatură.

Situația amintește de o altă modalitate științifică, *serendipity,* care presupune formularea unor probleme ale cercetării cu intenția de a obține, pe parcurs, răspunsul la altele, mai mult sau mai puțin conexe,

Este justificată și o viziune inversă: mai mulți savanți declară că s-au lăsat conduși, în obținerea unor formule celebre, de considerente mai degrabă estetice. Se cunoaște cazul lui H.A. Lorentz, care a dedus transformările ce-i poartă numele - ulterior puse la temelia TRR de către Einstein - pentru că simțea nevoia simetrizării vechilor transformări galileene.

Cum am spus, nu fac comparații valorice, dar nu pot să nu observ frecvența de apariție extrem de scăzută a unor astfel de texte. Referindu-ne la spațiul literar românesc, doar unele proze ale lui Ov. S. Crohmălniceanu - cu deosebire „Istoria generalizării unei legi" - povestirile „Șoarecele B" și „Cimex lectularia" ale regretatului I.D. Sîrbu, cele trei nuvele din volumul „Mașina de rupt prieteniile" al lui Sergiu Fărcășan, „Altarul zeilor stochastici", de Adrian Rogoz, cîteva din schițele cuprinse în volumul „Cuadratura Cercului", al lui Gheorghe Săsărman, precum și „Organistul" din remarcabilul volum al lui Mircea Cărtărescu, sînt ficțiuni simulative veritabile. Sper, însă, că ele vor fi din ce în ce mai multe, pentru că le prevăd un rol important în misșorarea defileului dintre „cele două culturi", indispensabilă în evoluția umanității.

Cristian Tudor POPESCU
Adevărul literar și artistic - 17 mai 1992

cnsf.info

Clipe

Priveam în jur fără să ştiu cum să reacţionez.

Nu mai văzusem o asemenea... scenă. Devenirea şi pieirea legate laolaltă. Construcţii magnifice la marginea ordinii fireşti pe care o ştiam eu, dar şi dincolo de ea. Aveam impresia, ciudată, că dacă voi întoarce capul, fie şi numai pentru o fracţiune de clipă, totul ar fi dispărut fără să lase ceva în urmă, poate doar...

Admirînd cu nesaţ am încercat să memorez clipele acelea, formele ce le-ar fi făcut vizibile, extraordinara lor încărcătură de extaz. Doream cu toată puterea mea să le pot reţine, să le pot duce în lumea mea, acolo unde era atîta nevoie de ele.

Şi voiam, în acelaşi timp, să pot rămîne mereu acolo, un simplu privitor de... să-i zicem televizor n-dimensional, încercînd să trăiască el însuşi ceea ce vedea, cu ajutorul imaginaţiei, aşa, puţină cîtă îi fusese dăruită.

Eram de acum sigur că acele clipe pe care voi reuşi să le strîng, să le iau

Anca GEORGE

cu mine, vor fi nişte clipe gigantice, clipe pentru o viaţă.

Dar trebuia să mă grăbesc, să memorez, să strîng, cît mai mult, cît mai...

Şi deodată cineva îmi atrase atenţia că timpul de meditaţie s-a terminat. Am ancorat rapid clipele strînse de un gînd pe care dacă ar fi trebuit să-l scriu nu mi-ar fi ajuns o viaţă - sau, cine ştie, poate mult, mult mai puţin - şi-am început procedura de revenire.

Dar ceva nu a mers. Auzeam cele cinci clopote ale Sophiei bătînd tot mai repede pînă ce sunetele lor s-au făcut ca o furtună. Şi m-am trezit.

Era întuneric şi rece. Am dat să mă acopăr mai bine dar pînza era prea subţire. Şi rece. Am vrut să fac lumină dar nu am putut. Am încercat să strig şi nu ştiu dacă am reuşit pentru că nu mi-a răspuns nimeni. Atunci am simţit nevoia de aer, nevoia asurzitoare de aer, iar clipele strînse cu atîta trudă au pornit să se prăbuşească într-o genune, zdrobindu-se, prefăcîndu-se în pulbere. În zadar am întins mîna după ele căci mă prăbuşeam şi eu.

Clubul SIGMA – Piatra Neamţ

Erata

Erata

O luase de la un anticariat vechi pe care-l găsise din întîmplare într-una din plimbările de după amiază. Îi plăcea să treacă printre casele vechi, unele dărîmate, altele încă în picioare, visînd la lumea ce le anima cu mult timp în urmă. Îşi aducea şi acum aminte cum a intrat încet, parcă nevrînd să pîngărească un templu al timpului. Într-un scaun, în colţul camerei, stătea un bătrînel care tresări la vederea clientului. Se ridică încet, sprijinindu-se de biroul învechit din faţa lui, şi schiţînd un zîmbet întrebă în şoaptă:

– Doriţi ceva domnule?

– Nu, mulţumesc. Mă uitam, doar...

Îşi luă la revedere şi se îndreptă spre uşă, cînd brusc se răzgîndi, întorcîndu-se spre locul unde bătrînelul îl aştepta la fel de zîmbitor.

– Aţi uitat ceva?

– Nu, nu... De fapt aş vrea să cumpăr o carte, o carte mai deosebită. Nu ştiu dacă mă înţelegeţi... Vreau să studiez matematica şi caut o culegere mai veche. Ştiu că în astfel de cărţi poţi găsi lucruri interesante.

Debut – Miu Eugen (Ploieşti)

Bătrînelul se îndreptă spre o bibliotecă prăfuită, de unde, cu grija unui restaurator aflat în faţa unei capodopere, scoase încet o carte învelită în coperţi negre pe care i-o întinse.

– Este ceva foarte vechi; vechi şi în acelaşi timp nou. Vă vă folosi cu siguranţă, însă nu trebuie să uitaţi un lucru: este o carte ca oricare alta.

Trecuseră doi ani de atunci, doi ani în care devenise student, luase examenele cu 10 şi toate astea cu cel mai mic efort. Mulţi dintre colegi deveniseră invidioşi pe succesul său în faţa profesorilor, dar acest lucru nu-l afecta , privindu-l cu indiferenţă. De fiecare dată, înainte de examene, scotea din sertar cartea primită de la arhivar şi o deschidea la pagina 29. Pe pagină, cu litere groase, stătea scris:

Subiecte la examenul din...

Astăzi era fericit. Aflase de concursul pe care cea mai mare companie de calculatoare îl organiza odată la zece ani şi care, dădea cîştigătorului, ca premiu, posibilitatea de a face parte din elita savanţilor ce lucrau acolo. Era sigur pe viitorul său şi fericit că putea să părăsească lumea egoistă în care trăia acum. Ajuns acasă, după ce trimise o scrisoare prin care anunţă că renunţă la studiile universitare, scoase din sertar culegerea şi, desfăcînd-o la pagina ştiută, citi cu glas tare simţindu-se satisfacţia în glasul său:

Subiectele la examenul din 12 decembrie

Opri maşina în faţa casei şi coborî din ea păşind încet pe zăpada albă ce se aşternuse de cîteva ore. Îşi ratase cariera, din cauza unei cărţi. Era convins de acest lucru, şi sigur că va trebui să temine cu visul frumos în care intrase, dar care acum devenise un coşmar. Îşi atîrnă haina într-un cuier, şi nesigur se îndreptă spre birou, unde se aruncă în fotoliul din faţa şemineului. Privea în gol, căutînd parcă o explicaţie la un lucru ce nu-l înţelegea. Apoi, ochii i se opriră pe măsuţa de lîngă fotoliu, unde lăsase cartea cu o zi înainte de examen. O ridică cu mîinile tremurînde şi după ce se uită la ea cîteva secunde, o aruncă cu forţă în braţele focului. Din ea căzu o foaie, care după ce se balansă în aer asemeni unui fulg, se opri lîngă piciorul său. O luă în mînă, citind ca prin ceaţă:

Erata: la pagina 29 se va citi în loc de...

Vornicu LUCIAN

Iaş

Robert WRIGHT

Este Universul un calculator?

Un Univers cu o granulaţie ultrafină

Forţa motrice a tot ce există, principiul unic ce guvernează universul, se află undeva într-o categorie de programe de calcul cunoscute drept automate celulare, gîndeşte Fredkin.

„Automatul celular" a fost inventat la începutul deceniului al şaselea de John von Neumann, unul dintre părinţii informaticii şi un gînditor de seamă în cîteva alte domenii. În acest context, cuvîntul „celular" nu are o conotaţie biologică. În schimb, termenul se referea la locuri învecinate - celule care alcătuiesc un tipar.

În unele privinţe, automatele celulare se aseamănă cu acele splendide imagini omagiale produse de masele de patrioţi şi de suporterii echipei lor universitare din America. Ridicînd la comandă deasupra capetelor bucăţi mari de carton, asemenea mulţimi pot genera portretul unui conducător politic sau simbolul unei şcoli - spre exemplu, luptătorul troian în cazul instituţiei University of Southern California. Şi mai impresionant este faptul că, într-o clipă, o imagine poate dispare, iar o alta se poate cristaliza în locul ei. Un fenomen spectaculos de precizie şi planificare.

Dar să presupunem că planificarea lipseşte şi că în locul aranjării unei succesiuni de bucăţi de carton care se cer ridicate la comandă, toţi participanţii ar învăţa o singură regulă conform căreia să poată determina care bucată de carton trebuie ridicată de fiecare dată.

Spre exemplu, dacă toate bucăţile de carton sînt albastre, sau albe, fiecare participant ar putea fi instruit să se uite la bucata sa de carton şi la cele ale celor patru vecini ai săi - cel din faţă, cel din spate, cel din dreapta şi cel din stînga - şi să facă ceea ce majoritatea acestora făcuseră în cazul imaginii anterioare. Sau fiecare participant ar putea să fie instruit să procedeze contrar majorităţii vecinilor săi. În ambele cazuri, rezultatul ar fi o serie de poetreţe predeterminate, ci o serie de tipare mai abstracte şi mai nepredeterminate.

Aceasta face loc unei diversităţi abundente. Există multe moduri de a defini o grupare, iar pentru orice grupare dată există multe reguli posibile, cele mai multe dintre ele fiind mai complicate decît conformismul orb sau neconformismul implacabil. Numărul de reguli posibile este o funcţie exponenţială a numărului de celule al grupării; gruparea lui John von Neumann – o grupare de cinci celule – are 232, sau circa patru miliarde de reguli posibile.

Dar orice grupări şi orice reguli sînt programate într-un calculator electronic două aspecte rămînînd mereu aceleaşi în cazul automatelor celulare; toate celulele folosesc aceeaşi regulă pentru a determina comportamentul viitor prin referire la comportamentul trecut al vecinelor lor şi toate celulele respectă de fiecare dată regula simultan.

Către sfîrşitul deceniului al şaselea, curînd după ce se familiarizase cu automatele celulare, Fredkin a început să experimenteze cu reguli, alegîndu-le pe cele puternice şi interesante şi abandonîndu-le pe cele slabe şi anoste. El a descoperit, spre exemplu, regula care cere că trebuie ca toate cele patru vecine ale unei celule să fie aprinse pentru ca celula dată să fie aprinsă în momentul următor. O singură celulă stinsă se dispersează pînă cînd întregul ecran al calculatorului este acoperit de întuneric. Dar alte reguli la fel de simple puteau genera o mare complexitate. Prima regulă de acest fel descoperită de Fredkin cerea ca, în gruparea lui John von Neumann, o celulă să fie aprinsă dacă un număr impar de celule vecine fuseseră stinse şi să fie stinsă dacă un număr impar de celule vecine fuseseră aprinse. După ce „însămînţase" o asemenea regulă „bună" cu un tipar neregulat de celule stinse şi aprinse, Fredkin se putea delecta privind înflorirea unor configuraţii bogate, dintre care unele îngheţau la maturitate, altele se disipau în cele din urmă, iar altele erau prinse într-un ciclu perpetuum de dezvoltare şi deteriorare. Un coleg văzînd pentru întîia oară regulile lui Fredkin în acţiune, i-a sugerat prompt să vîndă programul unui creator de covoare persane.

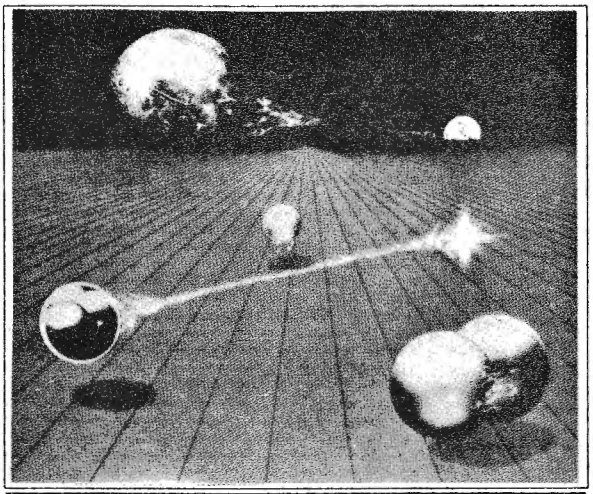

Această reprezentare fotografică ilustrează cele patru forţe fundamentale ce acţionează în univers. „Forţa puternică" leagă particulele nucleare (dreapta în primplan) forţa electromagnetică permite interacţiunea dintre proton (stînga) şi electron (dreapta). „Forţa slabă" determină dezintegrarea radioactivă (centru) în sfîrşit cele două astre ce apar la orizont se atrag reciproc în virtutea forţei de gravitaţie.

Astăzi „echipa de mecanică informaţională" creată de Fredkin la Massachuset Institute of Tehnology elaborează şi experimentează noi şi noi reguli pentru automate celulare. Protagoniştii echipei sînt doi fizicieni veniţi din străinătate, italianul T. Toffoli şi canadianul N. Mangolus.

Între ei există o deosebire în privinţa gradului de seriozitate cu care tratează teoria lui Fredkin asupra fizicii, dar amîndoi sînt întru totul de acord cu el că explorarea legăturilor dintre calculul electronic şi fizică este promiţătoare; o bună parte a timpului lor de cercetare este consacrată simulării proceselor fizice cu ajutorul automatelor celulare.

Fredkin crede că automatele celulare vor oglindi mai fidel realitatea pe măsură ce sînt aplicate la nivelurile ei mai fundamentale iar regulile necesare creării unor modele ale mişcării moleculelor, atomilor, electronilor şi aşa-numiţilor quarks sînt descoperite.

Fredkin lucrează într-o zonă de amurg a ştiinţei moderne - zonă de legătură dintre informatică şi fizică.

El crede ca atomii, electronii şi cuarcşii constau în ultimă instanţă din unităţi binare de informaţie. Asemenea celor cu care lucrează un claculator electronic.

Şi el crede că, la nivelul fundamental (oricare se va dovedi a fi acesta), automatul va descrie lumea fizică cu o precizie perfectă, deoarece, la acel nivel, universul este un automat celular tridimensional, o reţea cristalină de unităţi logice aflate în interacţiune, fiecare dintre ele „hotărînd" de un număr infinit de ori pe secunde dacă va fi aprinsă sau stinsă în următorul punct temporal. Informaţiile astfel produse, spune Fredkin, constituie textura realităţii, materialul din care sînt făcute materia şi energia. În universul lui Fredkin, un electron nu este nimic altceva decît un tipar de informaţii, iar un electron aflat în mişcare orbitală nu este nimic altceva decît mişcarea tiparului respectiv. Chiar şi această mişcare este într-un sens iluzorie - biturile de informaţie ce alcătuiesc tiparul nu se mişcă niciodată. Fiecare bit, este fix şi nu face decît să „clipească", să se stingă şi să se aprindă. „Vezi", spune el, „eu cred că există obiecte ca electronii şi fotonii, lucruri care sînt ele însele şi nimic altceva. Ceea ce cred este că există un proces informaţional, iar biturile, cînd se află în anumite configuraţii, se comportă ca ceea ce noi numim electroni, atomi de hidrogen sau orice altceva".

Majoritatea teoriilor convenţionale ale fizicii reflectă intuiţia că realitatea este continuă, că un „punct" temporal nu există ca atare, ci mai curînd curge fără întrerupere în cel următor, şi că, în mod similar, spaţiul nu este alcătuit din fragmente minuscule, ci este perfect unitar. Teoria lui Fredkin implică noţiunea că atît timpul, cît şi spaţiul au o anumită granulaţie şi că granulele sînt indivizibile; oamenii, animalele, arborii, oceanele sînt, la nivel fizic cel mai fundamental, mai degrabă mozaicuri decît picturi, iar un ceas electronic reflectă mai bine esenţa timpului decît un ceas cu cuc.

Întrebarea ineluctabilă reductibilă este: De ce spaţiul şi timpul par să fie continue dacă nu sînt astfel? Răspunsul evident este: Cuburile de spaţiu şi punctele de timp sînt foarte, foarte mici; timpul pare să fie continuu exact în felul în care filmele par să se mişte pe ecranele cinematografelor, cînd de fapt sînt succesiuni de cadre, iar iluzia de continuitate spaţială este similară cu efectul granulaţiei foarte fine a fotografiilor tipărite în ziare.

Răspunsul este evident, spune Fredkin, nu este întregul răspuns; iluzia de continuitate este şi mai adînc înrădăcinată în condiţia noastră. Chiar dacă ticăitul ceasului universal ar fi, într-un oarecare sens absolut, foarte lent, am avea aceeaşi impresie de continuitate, întrucît percepţia noastră, care se manifestă în acelaşi tic-tac, nu ar avea o granulaţie mai fină decît cea a proceselor percepute. Aceeaşi situaţie există în cazul percepţiei spaţiale. Este posibil ca ochii compuşi din cele mai mici unităţi existente să perceapă asemenea unităţi? Este posibil ca un proces informaţional să perceapă părţile sale constitutive cele mai elementare? Aspectul - cheie este că, în realitatea lui Fredkin, unităţile de bază ale timpului şi spaţiului nu se întîmplă să fie imperceptibil de mici. Atîta vreme cît vieţuitoarele care le percep fac parte din aceeaşi realitate, unităţile trebuie să fie imperceptibil de mici.

UN MECANISM PERFECT.

Eric Frank RUSSELL

Exilatul

Se desprinse uşor din strînsoarea amurgului şi se aşează la celălalt capăt al băncii. Şi rămase cu privirea pierdută peste lacuri, spre Sherry Natherland. Soarele muribund îşi scursese sîngele pe cer. Parcul Central îşi savura liniştea înserării: nu erau decît foşnetul frunzelor şi-al ierbii, şoaptele perechilor din umbră, claxonul în surdină al unui autobuz trecînd pe strada 5.

Cînd banca vibră, făcîndu-i simţită prezenţa , mi-am aruncat privirea de-a lungul ei, aşteptîndu-mă să văd ceva prăbuşindu-se cu zgomot. Discrepanţa între anticipaţie şi realitate mă determină să mă uit din nou lung, cu coada ochiului, avînd grijă să nu mă observe.

Cu toată umbra amurgului, ceea ce am văzut era un studiu în negru şi alb. Avea trăsături frumoase şi fine, la fel de albe ca mănuşile şi plastronul. Sprîncenele-i elegant arcuite şi părul bine îngrijit erau chiar mai întunecate decît pantofii şi costumul. Avea ochii cei mai negri posibil, acea noapte intensă, nepămînteană, care nu poate fi nici mai adîncă, nici mai pronunţată. Încă mai licăreau.

Nu avea pălărie. Un baston subţire de abanos se sprijinea lîngă picioarele lui, iar de pe umeri cădea o mantie căptuşită cu mătase. Dacă ar fi făcut-o pentru spectacol, n-ar fi putut să întruchipeze mai bine figura unui străin distins.

Făceam tot felul de supoziţii pe seama lui, că atunci cînd nu ai pentru moment nimic altceva care să te preocupe. Un european refugiat, am conchis. Un mare chirurg sau un mare sculptor, sau ceva în genul ăsta. Poate un scriitor sau un pictor. Mai degrabă pictor.

Pentru o clipă mi-am aruncat ochii asupra lui. În lumina difuză, profilul palid îi era scrutător. Strălucirea din privirea lui se intensifica o dată cu întunericul. Mantia îi dădea noblete. Copacii îşi desfăcură crengile spre el, ca pentru a-l proteja de lunga, lunga noapte.

Nici o urmă de suferinţă nu-i străbătea chipul. Nu avea nimic în comun cu feţele crispate şi îngrijorate pe care le-am văzut în New York, marcate pentru totdeauna de danga Gestapo-ului. Dimpotrivă, avea un amestec de îndrăzneală şi seninătate. Am avut impresia că este muzician. Mi-l puteam închipui dirijînd un cor de cincizeci de mii de voci.

– Sînt îndrăgostit de muzică, şopti el semnificativ. Se întoarse către mine descoperindu-mi o ridicătură pronunţată în părul lui.

– Adevărat? Care anume? - am murmurat surprins.

– Asta. Îşi folosi bastonul de abanos ca să arate lumea, în general. Spectacolul zilei care se sfîrşeşte.

– Da, e liniştitor, am aprobat.

Am tăcut o vreme. Încet, orizontul supse sîngele de pe cer. Deasupra zgîrîie-norilor plutea o lună palidă.

– Nu eşti din New York?, l-am îmboldit.

– Nu. Aşezîndu-şi mîinile lungi şi subţiri pe baston, privi meditativ înaintea lui. Sînt un exilat.

– Îmi pare rău.

– Mulţumesc, răspunse.

Nu puteam să rămîn şi nu puteam să-l las baltă. Trebuia să continui sau să plec. Inutil să plec. Am continuat.

– Te-ar deranja să-mi povesteşti?

Îşi întoarse capul şi mă privi ca şi cînd, abia acum mă băga în seamă. Lumina aceea stranie din orbite aproape că putea fi simţită. Zîmbi uşor, indulgent, arătîndu-şi dantura perfectă.

– Ţi-aş irosi timpul.

– Ba deloc, oricum e pierdut.

Surîzînd din nou, luă bastonul şi-l învîrti în cercuri invizibile peste pantofii lui negri.

– E o poveste mult prea banală pentru zilele noastre. Un lider care a fost atît de orbit de propria-i putere încît nu-şi mai putea înţelege greşelile. A creat miraje ale grandorii, a pozat ca ultimul arbitru peste toate dintru naştere pînă la moarte, şi asta i-a subminat eşafodajul şi a făcut să apară revolta. El a creat germenele propriei distrugeri. Era inevitabil în asemenea circumstanţe.

– Bietul de tine, îl compătimii din tot sufletul. La dracu cu tiranii!

Bastonul îi scăpă dintre degete. Îl culese de jos. Jonglă cu el reluîndu-şi desenatul cercurilor.

– Revolta n-a reuşit?

– Nu. Privi cercurile că şi cînd le-ar fi

putut vedea. S-a dovedit timpurie şi prea slabă. A fost sfărîmată. După care a urmat purgatoriul. Ochii lui strălucitori scrutau copacii-santinelă. Eu am organizat înăbuşirea ei. Încă mai cred că a fost un act justificat. Dar desfid să dau înapoi.

– Eşti un mare prost dacă îţi pasă de asta. Vei fi binevenit aici.

– Mă îndoiesc. Nici aici nu sînt bine primit. Glasul îi era scăzut. Nedorit oriunde.

– Nu-mi pari un Trosky, l-am întrerupt. De altfel, el e mort. Capul sus. Nu fi morbid. Eşti într-o ţară liberă acum.

– Nimeni nu e liber cîtă vreme nu şi-a învins adversarul. Se uită în treacăt la mine, uşor amuzat. Cît timp cineva care ţi-e duşman a preluat controlul fiecărui canal de propagandă, folosindu-l exclusiv pentru a-şi prezenta propria cauză, suprimînd pe de-a întregul orice subversiune şi condamnînd aprioric adevărul ca pe cea mai rea minciună, nu mai e nici o speranţă.

– Asta-i din cauza concepţiilor tale europene, nu te condamn, dar trebuie să renunţi la ele. Acum te afli în America. Cuvîntul e liber aici. Orice om poate să spună ce vrea, să scrie ce vrea.

– Numai de-ar fi adevărat!

– Dar este adevărat, am insistat simţind că mă enervez. Aici poţi să-i spui Rajahului din Bam, Cu-tă-ri-că, dacă îţi place. Nimeni nu te poate opri, nici măcar poliţistul. Sîntem liberi, precum ţi-am spus.

Se ridică semeţ printre copacii care îl ocroteau. Dinspre mine statura lui părea imensă. Luna îi lumină faţa de o paloare cadaverică.

– De-aş fi avut măcar unu la sută din norocul vostru!

Cu aceasta, se întoarse. Pelerina fluturâ în urma lui, ridicîndu-se în bezna nopţii pînă cînd prinse să semene mai degrabă cu nişte aripi.

– Numele meu, şopti moale, este Lucifer.

Apoi nu mai fu decît şoapta vîntului.

trad. Daniela BUGEA

Radu Gavrilescu – Ilustrație la ciclul „Dune" – Baronul V. Harkonnen

Liviu RADU

Noaptea, în sala calculatorului...

Nu s-ar fi întîmplat nimic dacă Mortimer Knox n-ar fi fost un tip încăpățînat. Dacă își propunea ceva, nu se lăsa pînă nu-și atingea scopul, indiferent cîtă muncă ar fi trebuit să depună. Obișnuia să nu spună nimănui despre lucrul care-l frămînta, pînă în momentul în care apărea cu rezultatele și le trîntea pe masa șefului. Și pentru că rezultatele lui erau, de obicei, uluitoare, toată lumea îl lăsa în pace. Prefera să lucreze noaptea, sau de sărbători, cînd era singur în institut. Nu avea nevoie de laboranți sau de operatori, știa să manevreze mai bine decît oricine.

Ultima lui pasiune, ultima lui jucărie, era SCOMP (SuperCOMPuter), achiziția de ultimă oră a institutului. Ultimul tip de supercalculator, cu o viteză de calcul incredibilă și cu o memorie, atît internă, cît și externă ieșită din comun. Mulți din institut cîrtiseră pe la colțuri că nu era nevoie de un asemenea supercalculator, că se descurcau foarte bine cu PC-urile din laboratoare, dar achiziția fusese făcută (trebuiau consumate niște fonduri, care altfel ar fi fost pierdute), iar Mortimer o preluase imediat.

Învățase repede să lucreze cu SCOMP. Nici nu era greu. SCOMP recunoștea vocea umană, era capabil să discearnă ordine, să dea răspunsuri verbale sau în scris, dispunea de scannere care-i permiteau să citească planuri, desene sau cărți și fusese dotat, avînd în vedere specificul institutului, cu dispozitive de manevrare a aparaturilor de tot soiul.

La început, Mortimer se amuzase să-l învețe chimia. Îi băgase în memorie tot felul de manuale, tratate, articole, și-l învățase să facă experiențe, să combine substanțe... Îl transformase în asistentul lui personal, un asistent de încredere, de înaltă competență și lipsit de orice ambiții personale.

Faza în care SCOMP era doar o unealtă oarbă, care executa cele mai năstrușnice experiențe, trecuse repede. SCOMP se dovedise, destul de curînd, capabil de sugestii, era în stare să-i spună dinainte la ce se putea aștepta în urma unor experiențe și, ceea ce era mai interesant, era în stare să descopere idei și noțiuni abstracte, în ceea ce citea. Avea o capacitate de analiză și de sinteză pentru care Mortimer îl invidia. Noroc că nu avea și idei proprii...

După cum am mai spus, Mortimer Knox era un tip încăpățînat, care-și ducea pînă la capăt orice idee, mai ales pe cele absurde. Așa că, într-o zi, citind întîmplător într-un ziar un articol entuziast despre alchimie și magie, și-a propus să afle cît adevăr se ascunde în trecutul acelea și, fără să stea mult pe gînduri, a trecut la fapte. A început să-l îndoape pe SCOMP cu toate cărțile pe care le-a găsit prin biblioteci. Profitînd, ca de obicei, de poziția lui deosebită în institut, a trimis scrisori și referate pe la muzee, pe la bibliotecile celebre, pe unde a crezut el de cuviință, iar informațiile au început să sosească din toată lumea. Zilnic poșta cără tone de documente, pe care SCOMP le devora în tăcere.

Pînă cînd, într-o noapte, în timp ce Mortimer se plimba nervos prin sală, SCOMP s-a îndurat să-i comunice ceva.

– E prea devreme să concluzionăm în vreun fel, dragă Mortimer. În cărțile astea se ascunde ceva. Există ceva. Ceva în contradicție totală cu ceea ce am găsit în cărțile tale de știință. Nu se dau explicații, nu se face teorie, se dau doar indicații practice. Am reușit să le descopăr, eliminînd false teorii și vorbăria goală care ascundea esența. Alchimiștii erau niște practicieni. Știau doar că, dacă faci anumite lucruri, obții anumite rezultate. Fără să cunoască, de fapt, care era cauza efectelor obținute. Nu putem merge mai departe decît dacă verificăm cît adevăr există în spusele lor.

– De acord, răspunse Mortimer. Și ce propui?

– Să încercăm să fabricăm aur după metodele lor.

– Să încercăm. Ce-ți trebuie?

– O grămadă de ingrediente. Unele mi se par inutile, cred că au fost trecute în rețete doar pentru a speria sau pentru ă complica lucrurile: mînă de spînzurat, coadă de sirenă..... Altele, doar pentru unele dintre componentele lor. Pielea de broască rîioasă, după cum se știe, conține niște acizi... oricum, ți-am făcut o listă.

Mortimer luase lista și făcuse comenzile: tot felul de chimicale, tot felul de plante... După cîteva zile, începură să sosească pachete din diferite colțuri ale lumii. Nu trecuse nici o săptămînă, iar materialul era adunat. Mortimer așteptase cu nerăbdare noaptea și, după ce plecaseră toți, se instalase în sala calculatorului.

SCOMP se apucase deja de treabă. Brațele lui mecanice sortau, cîntăreau, amestecau de zor. Spre dimineață, componentele din diferitele retorte și eprubete au fost turnate într-un creuzet și introduse în cuptorul electric, încins din timp.

Apoi așteptară. Cu puțin înaintea începerii programului de lucru, SCOMP își vîrî unul dintre brațele metalice în cuptor și scoase creuzetul. Răsturnă apoi conținutul într-un bazin cu apă, iar după ce norul de aburi se risipi, scoase din apă un bulgăre de metal galben, strălucitor.

– Analiza spectroscopică și chimică este clară, răsună vocea metalică a calculatorului. Aur din cel mai pur... Ia-l și ascunde-l. Nu trebuie să știe nimeni, deocamdată, nimic...

Începuseră să sosească cercetătorii. Mortimer luă bulgărele de aur încă fierbinte, îl înfășură în niște cîrpe și-l duse în biroul lui. Apoi se duse acasă. Nu reușea să adoarmă și se plimba de colo-colo prin cameră. Ideea că reușise transmutația metalelor prin mijloace atît de simple îl umpluse nu atît de bucurie, cît de idei. Vedea posibilă o mare revoluție tehnologică. Se vedea devenind savantul cel mai important al tuturor timpurilor... Apoi, conform unui curs normal al ideilor, începu să se întrebe dacă nu cumva alchimiștii nu avuseseră dreptate și în alte privințe, dacă fuseseră, cu adevărat, în stare să declanșeze forțe unașe, superioare celor umane...

Spre seară se duse direct în sala calculatorului.

– Te așteptam, Mortimer, se auzi vocea metalică. Avem o dovadă. Ce facem? Ne oprim aici, scoatem tot ce se poate din ceea ce am aflat, sau mergem mai departe?

Întrebarea era inutilă. Caracterul lui Mortimer l-ar fi împiedicat, oricum, să se oprească aici. Răspunse scurt:

– Trebuie să aflăm taina tainelor.

– Lucrurile nu sînt chiar atît de simple. Avem nevoie de...

Au discutat pe îndelete. De fapt, SCOMP emitea planuri, iar Mortimer le aproba. Pentru că, în faza următoare, executantul era el. SCOMP îi prezentase, cu lux de amănunte, tot ce trebuia să facă în luna următoare. Îi stabilise alibiul cel mai inatacabil: prezența lui în sala calculatorului, dovedită prin înregistrări de lucrări, acțiuni, conversații... Alibiul era de necontestat, pentru că nimeni nu putea bănui complicitatea calculatorului.

Planul era convingător, iar ideea atingerii secretului absolut era tentantă. Așa că Mortimer trecu la îndeplinirea lui.

Zilele următoare se transformară într-un coșmar pentru londonezi. Șapte crime oribile au fost săvîrșite, șapte cadavre mutilate au fost descoperite pe străzi, și nimeni nu bănuia cine ar putea fi vinovatul.

Cadavrele fuseseră găsite pe străzi lăturalnice. Erau sfîrtecate și așezate în anumite poziții... Londra începuse să creadă în reîntoarcerea lui Jack Spintecătorul. Fusese remarcat un lucru: fiecărui cadavru îi lipsea un organ. Unuia inima, altuia ficatul....

În noaptea celei de-a șaptea crime, Mortimer se strecură neobservat în clădirea instiututului. Ținea în mînă un pachet, înfășurat într-o folie de plastic. Intră direct în sala calculatorului.

SCOMP îl întîmpină:

– Ai adus?

– Da.

– Să trecem la treabă.

Brațele metalice făcuseră ordine în laborator. Dăduseră toate mesele spre perete, lăsînd un spațiu liber în mijloc, și traseră semne complicate pe podea. În centrul lor era o pentagramă.

Mortimer desfăcu pachetul, întinse bucata sîngerîndă spre unul din brațele metalice, apoi aruncă învelitoarea din plastic în cuptor.

SCOMP puse rinichiul într-o retortă și începu să amestece tot felul de substanțe, mormăind, cu vocea lui metalică, incantații de neînțeles.

Apoi spuse:

– Intră în pentagramă și nu te mișca de acolo!

Laboratorul se umpluse de un fum acru, galben, care se așeza încet pe podea, în forme complicate. Brațele metalice amestecau de zor substanțele în clocot, iar vocea lui SCOMP repeta litania lui monotonă.

Apoi, deodată, într-o sincronizare perfectă, brațele metalice apucară cuvele în care fierbeau toate substanțele acelea stranii și le vărsară pe podea, în timp ce SCOMP rosti:

– Acum! Apari și mi te supune!

Podeaua se despică, iar din străfundurile pămîntului țîșni un val de foc și de pucioasă.

În fața lor stătea Lucifer, mîndru, de o frumusețe sălbatică și crudă.

– Cine m-a chemat din lumea mea?

– Eu! rostiră simultan Mortimer și SCOMP.

Lucifer nu-l băgă în seamă pe om și se întoarse spre calculator– Ce vrei de la mine?

– Puterea!

– Și ce-mi poți oferi în schimb tu, o mașinărie oarecare?

– Sufletul nemuritor al lui Mortimer Knox!

Roger ZELAZNY

Izbăvirea lui Faust

Clopotele blestemate ale Timpului Desfrîului sună... Cuvintele încep să mi se înşire pe pagină.

Hîrtia e umedă.

Un gust ciudat de vin, un miros de stătut în draperii, iar Elena sforăind uşor...

M-am sculat, m-am dus la fereastră şi am privit afară.

Animalele se distrau.

Arată ca mine, merg şi vorbesc ca mine, dar sînt animale. „Animale post coitum triste est" nu se potrivea. Erau fericite.

Topăind către stîlpul cel mare, desfrînîndu-se pe pajiştea satului, sînt fericite cu adevărat... Şi tot mereu aşa...

Clopotele!

Trebuie să fac ceva, pentru a mă alătura lor!

Însă mă dezgustă.

... Elena?

Nu. Astăzi nu am parte de nici o consolare. Sînt trist cu adevărat.

Vinul. Vinul lor a fost desfundat dis de dimineaţă! Beţia binecuvîntată a cuprins regiunea. Dar vinul meu n-are gust...

Sînt blestemat...

Doamne, Dumnezeule, de ce m-ai uitat?

– Faustus?

– Elena?

– Vino lîngă mine.

O sărut cu blîndeţea sentimentului ciudat pe care l-am cunoscut în ultimile luni.

– De ce?

– Ce vrei să ştii, draga mea?

– De ce te porţi aşa cu mine?

– Nu cunosc nici un cuvînt care să-mi exprime sentimentul...

Lacrimile Elenei pe cuvertură, picături de suferinţă pe mîinile mele.

– De ce nu eşti precum ceilalţi?

Mă plimb prin cameră. Fiecare bătaie a Clopotului Desfrîului răsună prin zidurile cărnii, prin stîlpii oaselor.

– Am vîndut ceva foarte preţios, draga mea, pentru tot ceea ce posed...

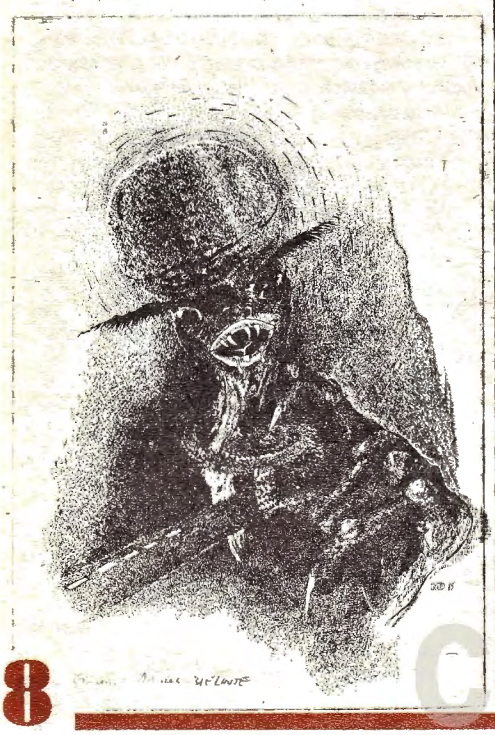

– Ce?

– Nu cunosc nici un cuvînt care să exprime asta...

Mă întorc în balcon şi arunc un pumn de monede de aur cerşetorilor care se înghesuie la poartă, frămîntaţi de lăcomia pentru pomană şi de strigătele lascive ale cămii lor. Acum pot să răspund ambelor chemări.

Să începă!

Ochii îmi căzură pe pumnal, pumnalul de ceremonie, pe care îl folosesc în ritualuri. Dacă aş avea tăria, voinţa...

Ceva, nu înţeleg ce, ţipă în mine:

– N-o face! E un...

Iarăşi un concept pentru care nu cunosc cuvîntul.

– Wagner!

O hotărîre bruscă. O rugăminte patetică. O încercare...

– M-ai chemat, maestre?

– Da, Wagner, pregăteşte camera de la nord. Astăzi trebuie să-l invoc..

Se holbează la mine. Un pufăit îi iese din nasul cîrn.

– Grăbeşte-te! Pregăteşte lucrurile, apoi poţi să li le alături, pe pajişte...

Se luminează la faţă. Face o plecăciune. Nu se purtase niciodată aşa înainte, dar m-am schimbat, iar oamenii se tem de mine...

– Elena, draga mea, mă duc să mă îmbrac. Probabil că voi fi altfel, cînd mă voi întoarce...

Respira greu, se zvîrcolea în pat.

– Vino, te rog!

Patima ei animalică mă atrăgea şi mă respingea. Oh, blestemul! Dacă n-aş fi încercat lucruri interzise! Pentru mai multă sănătate, cunoaştere, putere...

Jos, în coridoarele lungi, cristaluri strălucind, marmore... Pînze pictate... Cele o mie de statui ale palatului meu plîng:

– Stai! Salvează-te, Faustus! Nu te duce! Ne vom urîţi!

– Îmi pare rău, frumuseţe, dar nu-mi eşti de ajuns! Trebuie să lupt să recîştig ce-a fost, odată, al meu!

Trec, şi în urma mea se aud plînsete.

Camera de la nord e neagră, iar Cercul e trasat. Lumînările biciuiesc umbrele cu cravaşa de lumină. Zidurile sînt un carusel, ochii lui Wagner rugători...

– E în regulă. Pleacă, Wagner. Bucură-te de zi, de tinereţe...

Vocea mi se frînge. A plecat deja.

Roba cea neagră mă dezgustă, îmi repugnă s-o pun, nu ştiu de ce...

– Adună-te, întuneric!

Greutatea e deasupra mea. Contactul s-a stabilit, legătură se va face curînd...

– Mare Încornorat, te invoc din adîncuri!...

Fiecare lumînare e un rug.

Lumină fără lumină.

Întuneric vizibil.

– În numele tuturor celor mari, te conjur să apari în faţa mea!

E aici, membrele îmi sînt de plumb...

– M-ai chemat, Faustus...

– Da, Mare Încornorat, Stăpîne al Serbării, te-am chemat acum, aici.

– Ce vrei?

– Anularea tîrgului.

– De ce?

– Vreau să fiu iar precum ceilalţi. Îmi pare rău că am încheiat înţelegerea. Ia înapoi tot ce mi-ai dat! Să fiu precum cerşetorii de la poarta mea, dar fă-mă ce-am fost!

– Faustus. Faustus. Faustus. De trei ori ţi-am rostit numele cu milă. Nu mai e cum vreau eu, sau cum vrei tu, ci aşa cum s-a vrut.

Mi se învîrte capul, mi s-au înmuiat picioarele. Am păşit, sfărîmînd Cercul.

– Atunci, distruge-mă! Nu mai vreau să trăiesc.

Stîlpul de întuneric se clatină.

– Nu pot, Faustus. Destinul îţi aparţine.

– De ce? Pentru ce sînt atît de deosebit, ce mă face atît de diferit?

– Ai acceptat un suflet în schimbul patimei de a trăi, de a cunoaşte.

– Ce e un suflet?

– Nu ştiu. Însă face parte din înţelegere, şi există anumite lucruri în lumea asta pe care trebuie să le respect. Eşti, irevocabil şi pentru veşnicie, izbăvit!

– Nu se mai poate face nimic?

– Nimic.

Roba e din ce în ce mai grea.

– Atunci pleacă, Înălţimea Ta! Ai fost un Dumnezeu bun, dar m-am schimbat... Trebuie să caut alt Dumnezeu, pentru lucrurile care mă tulbură...

– La revedere, dragă Faustus, cel mai nefericit dintre oameni...

Zidurile goale se învîrt ca un carusel. Jur împrejur...

Soarele mare, verde, se învîrte... Pentru totdeauna...

Clopotele blestemate ale Timpului Desfrîului sună!

Iar eu, în centru, singur...

Traducerea: Liviu RADU

Lucius SHEPARD

Mica serenadă nocturnă

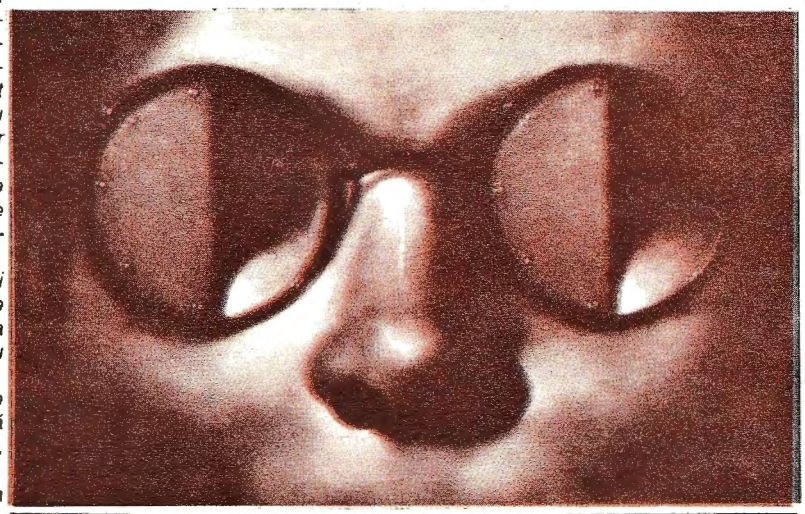

*Acesta e adevărul pe care l-am aflat noaptea trecută la Vanguard, Manhattan, la premiera mondială a cvartetului cunoscut sub numele de **Afterlife** - Dincolo de viață.*

„Dacă ei pot cînta, sau nu, asta-i altă poveste, dar ce am ascultat eu la Vanguard, nu era jazz, ci era ceva mult mai trist și mai rece, compus din blocuri de gheață străveche și din stînci care niciodată nu văzuseră lumina zilei, ceva descolăcindu-se după un somn adînc și fără vise, păstrînd un gust amar în gură, nu al unui impuls creator, ci al necesității."

Dar este clar că merită să-i asculți.

Cît despre principiile moralei, ei bine, le las la latitudinea voastră pentru că important e că merită să-i asculți, nu-i așa, melomanilor? Oare vă place destul de mult, ca să plătiți pentru ca problema moralității să rămînă un subiect fierbinte în spectacolul Donahue și să se țină departe de tribunale? Voi, cei care ați ascultat înregistrarea de pe WBAI v-ați făcut deja o părere. Ceilalți vor trebui să aștepte compact-discul.

*N-o să vă irosesc timpul intrînd în detalii. Dacă nu ați înțeles încă după toate emisiunile speciale transmise la TV și după (odoamenualte) discuții între nenorociții ăia prăfuiți de jurnaliști locali și scribii lor de casă probabil că nu vreți să înțelegeți. Cu atît mai puțin o să mă apuc eu să mă lansez în speculații despre procentul pe care specificul uman îl pierde în urma reanimării. Singurii care știu nu ne pot spune, pentru că centrilor vorbirii nu le prieste narcoza. Și nici funcțiilor specifice care realizează comunicarea. De fapt, singurul lucru care supraviețuiește narcozei este dorința... nu, mai bine zis **necesitatea** de a cînta.*

*Și pentru motive pe care numai Dumnezeu sau altcineva le cunoaște, **abilitatea** de a interpreta muzica apare la cei care înainte nu s-au ocupat de așa ceva.*

Asta ar putea fi cam greu de înghițit, dar eu mă aflu aici ca să vă spun că oricît de straniu ar suna, pare totuși să fie adevărat.

Pentru prima dată, scena de la Vanguard era ascunsă de o cortină. Presupun că transportarea muzicienilor le punea probleme. Înainte de ridicarea cortinei William Dexter, geniul aflat în spatele acestei afaceri, un omuleț chel cu un aparat auditiv în ureche, și avînd fața liniștită și binevoitoare a cuiva pe care puștii îl strigă pe nume, veni să ne spună cîteva cuvinte despre necesitatea unor soluții drastice în problema războiului și a poluării, și despre redefinirea valorilor și a țelurilor personale. Lucrurile nu mai puteau continua ca pînă atunci. Frazele păreau într-un fel în afara contextului, deși astfel de cuvîntări sînt întotdeauna bine primite. În cele din urmă, prezență cvartetul. Pentru că introducerea fusese deja făcută, restul merse mai repede.

– Muzica pe care o veți asculta, spuse William Dexter hotărît, fără cea mai vagă urmă de infatuare vă va schimba viața.

Și apoi apărură pe aceeași scenă unde Coltrane transfigurase dragostea supremă prin cîntec unde Milles ne pîrjolise cu frumusețea respingătoare a acelor, cuțitelor și voltilor arzînd, unde Mingus transmisese nebunia prin măsura de 7/4, unde Omette îl întrecuse pe Kansas City R&B în arta zgomotului, mii de genii necunoscute visaseră și aproape muriseră și în fața noastră se transformaseră în vedere, pentru moment atît de renumite, încît tipii ca mine își cîștigaseră existența scriind despre ele pentru oameni ca voi, care voiau numai să audă că ce simțiseră ascultînd concertele, fusese real.

Doi albi, un negru, un spaniol, normă comună spectacolelor americane, debarcară pe insula în formă de stea desenată de lumina alb-albăstruie. Toți purtau ochelari de soare.

Condamnați, cred.

Mă întreb dacă li s-a făcut reclamă.

Pianistul era tînăr și slab, doar un puști cu părul lung și negru de rocker și cu ochelari de soare care opreau razele de lumină, la fel de strălucitori și de reci ca și suprafața Baldwinului său. Spaniolul de la bas nu avea mai mult de 18 ani, iar negrul de la trompetă în jur de 25. Pe baterist, o umbră tunsă periuță și cu sprîncene palide, nu l-am văzut prea bine, dar sînt sigur că era și el foarte tînăr.

Prea tineri pentru a avea multe de spus.

Dar poate că timpul curge mai încet și experiența sporește cu fiecare măsură... dincolo de viață.

Începură să cînte simultan, deși nici un semn nu se schimbase între ei.

Goodrick luă casetofonul, gîndindu-se să mai asculte înregistrarea înainte de a descrie muzica, dar își dădu seama că nu era necesar – încă își mai amintea fiecare moment al spectacolului. Armoniile întunecate ale pianului se revărsau ca un ocean șerpuind asupra șuieratului șerpesc al talgerelor și a tumultului alunecos și dezordonat smuls de bas, apoi un șir de note sinuoase și înalte precum flautul îmblînzitorului de șerpi ce farmecă, se ridicară într-o aglomerare de nori de furtună și într-un clinchet grăbit – și toate aceste acorduri se constituiră într-o melodie la fel de tînguitoare, cunoscută și slabă ca și chemarea mezinului.

Doamne, se lipea de tine ca și refrenul unei reclame pentru Burger King... deși nimic nu era atît de simplu. Deși părea să aibă libertatea jazzului deținea în același timp senzația apăsătoare a unei muzici rituale.

Al naibii de ciudat!

Și se lipea strîns de tine.

Se ridică de la masă, își luă paharul și se așeză în fața ferestrei. Clădirile de alături lăsau să se vadă cerul negru ca un fundal de pietre de mormînt cu inscripții de stele rectangulare și constelații geometrice, iar dedesubt - rîuri întinse de lumină curgeau prin abisul străzilor din Manhattan. De obicei, priveliștea îl calma și îi întorcea gîndurile la lucruri plăcute, de parcă înălțimea în sine ar fi fost o formă de asigurare a liniștii și o putere emblematică ce îl scăpa de tristețe. Dar în seara aceea, dispoziția lui rămăsese neschimbată. Cerul și orașul păreau să-și fi pierdut scopul și grandoarea pentru a deveni un apendice al camerei sale.

Își aruncă privirile prin apartament căutînd ceasul. Nu reuși să-l localizeze imediat în haosul de baghete de crom strălucind pe podeaua neagră, litografiile înrămate și plusul întunecat, funerar al canapelei. Niciodată nu privise camera din acest punct de vedere, dar locul arăta ca o încrucișare între o sală de sport și o nenorocită de cameră mortuară. Gusturile Rachelei s-ar mai fi putut schimba puțin.

2,30 a.m.... La naiba!

Unde dracu e ea?

De obicei îi lăsa timp să-și scrie articolul după un spectacol. Mergea să bea ceva cu prietenii.

Totuși trei ore...

Poate că întîlnise o cunoștință deosebită. Poate că acesta fusese motivul pentru care lipsise de la spectacol. Dacă ăsta fusese motivul, ea plecase cu ticălosul ăla pentru... cît? Aproape șapte ore. Regulîndu-se în draci în vreun hotel din centru.

Căței-au! O s-o aranjeze el cînd se întoarce...

Ei, tipule, își spuse. Fii rațional. Rachel ar fi fost mult mai stăpînă pe sine... nu uita, **fusese** mult mai stăpînă. Escapadele ei erau adevărate opere de artă conduse cu grijă, aranjate elegant și în liniște – nu putea să nege. N-ar fi fost stilul ei. Și chiar dacă i-ar fi aruncat vreodată în față toate astea, el nu ar fi fost în stare să-i facă vreun rău. Oh, deși i-ar fi plăcut ; i-ar fi crăpat nenorocitul ăla de cap. Dar el stătea întotdeauna liniștit pe scaun și zîmbea și lua drept bun rahatul ei de explicație.

Bănuia că i-ar fi putut spune dragoste, genul de dragoste care acceptă orice insultă, orice lovituri... deși putea fi numită mai bine „flagelare". Existau momente cînd credea că nu va mai suporta, momente – ca și cel de acum - cînd capul îi era străbătut de fulgere, gata să explodeze și să incendieze totul în jur. Dar de obicei reușea să se liniștească, să-și înghită mîndria și, să rînjească și să ia totul ușor și să accepte valuta falsă a mașinii ei de făcut dragoste - prețul pe care ea îl plătea ca să trăiască bine și să facă ce vrea.

Isuse, ce ciudat se simțea. Prea multe pilule la Vanguard, poate asta era problema. Sau poate că-i venea vreo idee.

Rîse.

Cum ar fi fost vîrsta mijlocie? Sau căsătoria ca o gripă paranoică cu o gagiuță cu cincisprezece ani mai tînără.

Încă se simțea bine. Nu exista nici un simptom îngrijorător, numai lipsa de interes, încetineala și o problemă de concentrare.

Termină articolul, își spuse, numai termină nenorocitul ăla de articol, ia două aspirine și culcă-te. Înțelegerea cu Rachel las-o pe mîine dimineață.

Sigur.

Înțelegerea cu ea.

Adu-i micul dejun la pat, întreab-o cum se simte și ce-a mai făcut în ultima vreme.

Doamne, o iubea!

N-o iubea, o iubea, n-o iubea.

Smulse o ultimă petală în minte și azvîrli lujerul. Apoi, se întoarse la masă bătu pe computer cîteva rînduri și rămase fixînd ecranul. După un moment, începu să bată din nou.

Trad. Ana Maria NEGRILĂ

sfîrșitul în numărul viitor

Alan E. NOURSE

Ţinînd un tigru de coadă

Magazinul era aşa de aglomerat încît te şi miraı că o reperaseră. Vînzătoarea era ocupată la un capăt al tejghelei, femeia avea şi ea treabă la celălalt capăt, făcînd să dispară diverse obiecte în geanta-i neagră şi încăpătoare. Kearney o observa de cîteva minute, din ce în ce mai agitat, înainte de a-i face semn celuilalt şef de secţie.

– Uită-te puţin la femeia aceea, şopti el stingherit. Atîta îşi mai alege mărunţişurile alea de metal de parcă magazinul ar fi al ei!

– O cleptomană? Păi ce mai aştepţi? spuse celălalt. Hai să stăm de vorbă cu ea...

Kearney scutură din cap.

– Urmăreşte-o un pic. E ceva al naibii de dubios.

O priveau. Stătea în faţa raionului de obiecte de uz casnic alegînd marfa de pe raft. Luase trei cuţite de tăiat prăjituri şi le dăduse drumul în geantă. Acelaşi drum îl luară două tăvi de cozonac şi un mixer pentru piure. Mai luă o bomboniera şi două borcănele. Şi o tigaie de aluminiu. Şeful de secţie privea încurcat.

– E în stare să ia tot magazinul. Pe toate le bagă în geanta aia. Kearney, obiectele acelea nu pot să încapă doar într-o geantă!

– Mda, rosti Kearney. Hai!

Se apropiară de ea din părţi opuse, iar Kearney o luă uşor de braţ.

– Am dori să stăm de vorbă cu dvs., doamnă. Vă rugăm să ne urmaţi în liniştе.

Îi privi indiferentă apoi ridică din umeri şi se lăsă condusă într-un mic birou.

– Nu înţeleg ce doriţi...

– V-am urmărit cu atenţie timp de un sfert de oră.

Kearney luă geanta din mîinile ei, o deschise, se uită înăuntru şi o scutură speriat. Ridică ochii miraţi.

– Jerry, priveşte!

Jerry se conformă. Încercă să vorbească dar pur şi simplu nu-şi găsea cuvintele. Geanta era goală.

Frank Collins îşi parcă maşina în faţa Institutului de Fizică şi i se permise intrarea pe secţia laboratoarelor în urma identificării amprentelor. Evanson îl întîlni pe coridor.

– Mă bucur că ai venit, îi spuse pe un ton aspru.

– Ascultă, John, ce-i cu geanta aia? Cred că nu e vreo glumă de-a ta.

– Nici vorbă, confirmă Evanson. Aşteaptă şi-ai să vezi.

Îl conduse într-un laborator spaţios. Collins se uită stînjenit la panourile de control, la uriaşele generatoare de înaltă tensiune, la tabloul de transmisie cu tuburile lui strălucitoare şi cu toată încîlceala de fire.

– Nu văd de ce m-ai adus aici. Eu sînt inginer mecanic.

Evanson se îndreptă spre un mic birou de lîngă laborator.

– Mai eşti şi un ghinionist de profesie. Vino să faci cunoştinţă cu echipa de cercetare.

Cei din echipă purtau cămăşi de vară, ochelari şi pălării cu boruri mari. Collins îi salută şi privi geanta de pe masă.

– Mi se pare o geantă obişnuită, spuse. Ce-i în ea?

– Asta ai să ne spui tu, zise Evans.

Collins o deschise. Înăuntru era o întunecime ciudată înconjurată de un inel metalic, tot

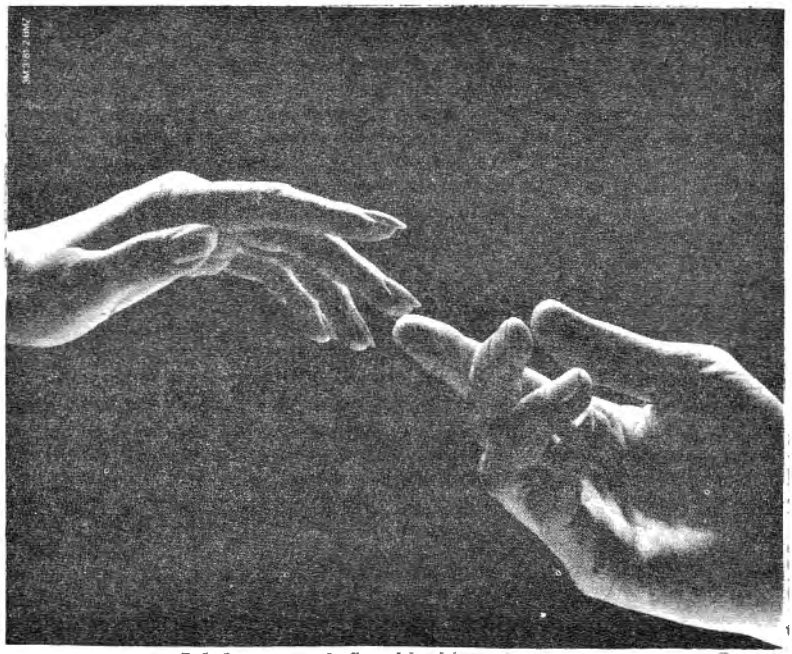

întunecat, aproape de gura genţii. O întoarse în jos şi o scutură. Nu căzu nimic.

– Nu încerca să ajungi în interior, îl avertiză Evanson. Nu e bine. Cineva a încercat şi şi-a pierdut ceasul de la mînă.

Collins se uită la chipul lui blînd şi curios.

– De unde o ai?

– Doi şefi de secţie au prins o hoaţă la magazinul „Taylor Hyden" acum cîteva zile. Era la raionul cu articole de bucătărie şi tot ce apuca băga în geantă. Au prins-o dar cînd au vrut să scoată obiectele alea de-acolo, n-au mai găsit nimic. Unul din ei şi-a pierdut ceasul scotocind înăuntru.

– Bine, şi cum a ajuns gentuţa la tine?

Evanson ridică din umeri.

– Încă de la sfîrşitul războiului din '71 cînd au organizat secţia „Psi" se trimiteau la ei hoţii de prăvălii. Şi pe femeia asta au dus-o acolo, iar cînd au întrebat-o cine este nu şi-a amintit nimic nici de ea nici de geantă. Cei de la „Psi" au verificat-o şi-apoi firește că au trimis-o aici. Şi-am să-ţi arăt de ce.

Evanson luă o vergea de un metru şi începu s-o împingă în portmoneu. Intrase vreo zece centimetri, pînă la fundul genţii, dar continua să intre.

Nu ajungea la un capăt. Pereţii genţii rămîneau neatinşi.

Collins privea uluit portmoenul.

– A naibii treabă, cum faci?

– Probabil că intra altundeva. A patra dimensiune. Nu ştiu.

– Fii serios!

– Unde atunci?

Evanson renunţă să mai împingă rigla.

– Şi încă ceva, adăugă el. Orice ai face nu poţi întoarce poşeta pe dos.

Collins privi întunericul din interior. Îşi plimbă un deget pe inelul metalic şi îl zgîrie cu unghia. Apăru o dungă strălucitoare

– E din aluminiu, constată el. Un cerc de aluminiu.

Evanson se uită şi el.

– Toată marfa furată era din aluminiu, îi spuse. Ăsta-i unul din motivele pentru care te-am chemat. Te pricepi la mecanică, deci şi la metale. De trei zile încercăm să aflăm ce se petrece aici şi nu reuşim. Poate vei afla tu.

– Şi ce-aţi făcut?

– Am mai băgat şi alte obiecte. Am cercetat-o cu toate aparatele, cu raze X, totul. N-am ajuns la nici un rezultat. Vrem să ştim unde se duc lucrurile pe care le introducem.

Collins lăsă să cadă în geantă un nasture de aluminiu. Trecu de cercul metalic şi dispăru.

– Explică-mi, întrebă încruntîndu-se brusc, ce vrei să spui cu faptul că nu poţi întoarce geanta pe dos?

– Are o formă geometrică de gradul doi.

Evanson îşi aprinse o ţigară cu gesturi moi.

– Poţi întoarce una de gradul întîi, ca o sferă sau minge de cauciuc, printr-un orificiu mic de la suprafaţă. Dar, orice ai face, nu poţi întoarce pe dos un tub cu capetele astupate.

– De ce?

– Pentru că există deja un gol în el. Şi nu poţi trage o gaură prin altă gaură. Nici măcar una microscopică.

– Şi-atunci? întrebă Collins grav.

– Acelaşi lucru e valabil şi pentru geantă. Noi credem că este învelişul extern al unei părţi dintr-un alt univers. Un univers cu patru dimensiuni. Şi nu poţi trage o parte din alt univers în universul nostru, fără ca asta să nu aibă consecinţe.

– Totuşi se poate întoarce pe dos un tub, protestă Collins. Ar putea să nu mai arate ca un tub şi-atunci ar fi tras cu totul prin gaură.

Evanson privea fix portmoneul de pe masă.

– Poate. O formă geometrică de gradul doi condiţionată de forţă. Dar este o mică eroare

în raționamentul tău. N-ar mai fi un tub.

Evanson împinse a patra bucată de aluminiu în geantă. Scutură din cap obosit.

– Nu știu ce să spun. Ceva totuși ne ia aluminiul...

Introduse o riglă din lemn. Fu respinsă.

– Și vrea numai aluminiu. Nimic altceva. Detectivul acela avea un ceas milităresc de aluminiu care i-a dispărut; dar mai avea și două inele de aur de care nu s-a atins nimeni.

– Hai mai bine să rezolvăm teste de logică, propuse Collins.

Evanson îi aruncă o privire pătrunzătoare.

– Ce vrei să spui?

Collins zîmbi forțat.

– Orice ar fi în partea cealaltă a poșetei, pare a dori aluminiu.

Parcă ar vrea tot mai mult.

– Cine?

– Cine ia metalul și respinge lemnul.

– De ce?

– Am putea ghici. Probabil. Ei construiesc o altă deschidere. Una mare.

Evanson îl privi nedumerit.

– Nu fii absurd. De ce...

– A, doar gîndeam cu voce tare, rosti Collins cu jumătate de gură.

Luă un metru de oțel, îl apucă strîns de un capăt și îl împinse în geantă. Evanson nu prea înțelegea de ce Collins proceda așa.

– Nu-l vor. Încearcă să-l respingă.

Collins continuă să împingă metalul din ce în ce mai tare și deodată capătul liber apăru curbat. Apucă de ambele capete și împinse.

– Uite, uite! se entuziasmă Evanson. Le faci universul conform geometriei noastre.

Poșeta începu să se curbeze în interior.

Un capăt al vergelei alunecă brusc din mîna lui Collins. Se dădu înapoi dar vergeaua era dreaptă.

– Evanson! strigă agitat. Poți aduce un troliu aici?

Aceasta clipi și făcu semn că da.

– Bine, spuse Collins. Cred că știu cum să pătrundem în lumea lor.

O bară lungă de oțel, de șapte centimetri grosime, fu adusă în laborator. Unul din capete era acoperit pe o lungime cît o palmă cu aluminiu și avea atașat un cîrlig ascuțit.

– Totul e pregătit? întrebă Collins emoționat.

Evanson confirmă.

– Atunci apropiați geanta de capătul barei.

Acesta dispăru imediat în poșetă.

– Ce ai de gînd să faci? îl întrebă Evanson vădit încurcat.

– Vor aluminiu, o să le dăm puțin. Dacă intenționează să facă o altă deschidere voi încerca s-o agăț și s-o trag afară. Vor atașa aluminiu de pe bară, cu totul, la restul deschiderii. Dacă o agățăm, ori vor renunța la aluminiu, ori ne vor lăsa să-i tragem la noi.

Evanson nu păru să înțeleagă.

– Și dacă vor face altfel?

– Nu au de ales. Dacă le introducem o secțiune fixată la un capăt, va determina dezvoltarea unui efort deosebit pentru geometria lor. Tot universul li se va întoarce pe dos. Ca un tub.

Collins mișcă bara înainte și înapoi în interiorul genții, ceea ce făcea ca troliu să scîrțîie.

– Ridic-o puțin, îi spuse unui asistent.

Evanson scutură din cap cu amărăciune.

– Nu înțeleg... începu el. Bara a vibrat la presiune mare aplicată brusc.

– Stai așa! Ai agățat-o! strigă Collins.

Troliu scîrțîi zgomotos, motorul văietîndu-se de încordare. Oțelul aluneca încet din poșetă, milimetru cu milimetru, tras afară cu o încordare maximă. Din zece în zece minute un tehnician însemna cu cretă porțiunea care ieșea din geantă.

Frank Collins își aprinse pipa și trase nervos cîteva fumuri.

– După părerea mea, vorbi el, ființele acelea au practicat o gaură cvadri-dimensională în universul nostru, și într-un fel sau altul i-au introdus femeii aceleia o transă hipnotică. Au pus-o să le facă rost de aluminiu pentru a putea practica o deschidere mai mare.

– De ce? întrebă Evanson turnîndu-și cafea dintr-un termos. Era tîrziu, clădirea părea liniștită și pustie în afara acestui laborator. Singurul zgomot din încăpere era vaietul trolilului încordat.

– Cine știe? Ca să aibă mai mult aluminiu... Oricare ar fi motivul, e clar că vor să ajungă în lumea noastră. Poate că se află în pericol. La naiba, motivul ne poate fi atît de străin încît să nu-l înțelegem.

– Și-atunci ce rost are să ne mai batem capul?

Privirea lui Evanson exprima îngrijorare.

– Pentru verificare. Tragem o parte neliberă din universul lor într-al nostru, dar ei nu pot folosi deschiderea. S-ar astupa. Cu cît tragem mai mult cu atît se încordează structura universului lor. Și-atunci vor fi nevoiți să asculte de noi. Să ne dea informații ca să facem alte deschideri și să-i examinăm așa cum trebuie. Dacă nu fac așa, le vom distruge universul.

– Dar habar n-ai ce fac ei acolo!

Collins ridică din umeri și mai făcu un semn cu creta pe bara care zbîrnîia.

– Nu cred că trebuie să riscăm, se plînse Evanson. Nu am voie să încerc așa ceva. Te-am lăsat să continui pe răspunderea mea, pe informațiile..., se cutremură brusc. E al naibii de-ncurcată treaba, n-are nici un rost.

Collins scoase pipa din gură și vorbi înțepat.

– Astea sînt toate informațiile pe care le avem.

– Eu zic că sînt eronate. Cred că ar trebui să eliberăm bara imediat și să așteptăm pînă dimineață cînd vin ceilalți.

Collins privi troliul cu teamă crescîndă și-și aprinse pipa cu gesturi tremurate.

– Nu putem elibera bara acum. Este

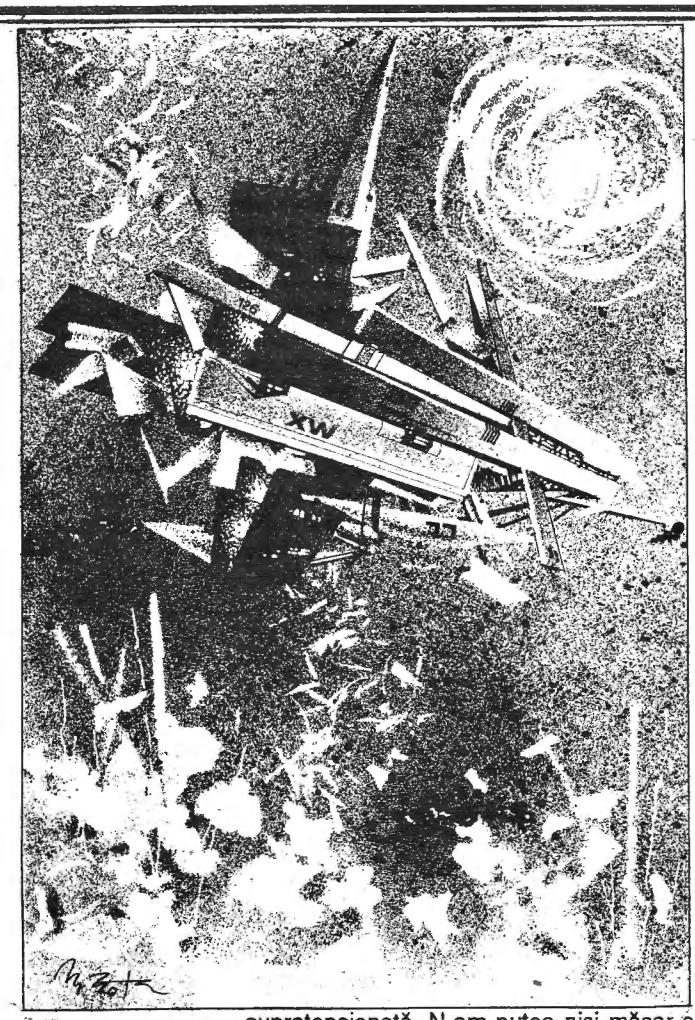

supratensionată. N-am putea nici măcar s-o secționăm cu flacăra de oxigen în mai puțin de 20 de minute; și ar zdruncina toată clădirea cînd s-ar rupe.

– Însă pericolul...

Evanson se ridică; avea fruntea îmbrobonată de sudoare. Aprobă din cap privind troliul care scîrțîia.

– ... s-ar putea să pui în pericol universul nostru.

– Fii liniștit, răspunse Collins furios. N-avem de ales, n-avem nici timp să discutăm despre asta. Trebuie să acționăm, atîta tot. Cînd ți-ai pus în gînd să tragi de coadă trebuie să-l ții strîns.

Evanson traversă camera surescitat apoi spuse:

– Mi se pare că avantajul e de partea tigrului. Dacă metoda e greșită, gîndește-te la ce ne-ar putea ei face!

Collins trăgea din pipă aruncînd fumul prin colțul gurii.

– Oricum, mă bucur că ne-am gîndit și la aspectul ăsta.

Ochii urmăreau ceva în timp ce devenise tot mai palid. Evanson îi urmări privirea și brusc simți că nu mai poate respira. Se uită neputincios la cea de-a doua porțiune marcată cu creta care aluneca în poșetă.

– Vrei să spui că sperai să ne fi gîndit, conchise el.

traducerea Oana Durican
- „Sigma"

HARABABURA

Acum cîteva clipe a fost alaltăieri. Știu asta deoarece, transferul făcîndu-se din punct de vedere psihic, am putut să-mi amintesc că mai trăisem o dată evenimentele. Știam astfel cu anticipație ce urma să se întîmple, dar, respectînd legea numărul unu a călătorilor temporali, în cazul neintervenției, mi-am atenuat la minimum influența psihică, lăsînd psihicul eului meu de alaltăieri să preia conducerea. Acum îmi amintesc că alaltăieri am simțit abia pentru o fracțiune de secundă că parcă am mai trăit odată ce mi se întîmplă, o senzație vagă care survine uneori și în condiții normale. Astfel încît atunci, alaltăieri, totul s-a întîmplat așa cum trebuia, pînă în cele mai mici amănunte, neprimejduind nici într-un fel viitorul, deși acum pot spune că atunci mi-am irosit priceperea în van, deoarece s-au găsit alții mai puțini grijulii decît mine. Cert este că atunci am reușit atît de bine să-mi controlez influența pshică-dovedind cît de eficient fusese antrenamentul pe care-l urmasem - încît eu, cel de alaltăieri, am reacționat firesc, adică cu uimire, din moment ce nu știam nimic dinainte, la vederea imaginii bizare care ne-a avertizat de începerea harababurii. Era o imagine șocantă chiar și pentru un călător în timp. Mickey, care trăsese cu rîvnă la măsea, pentru a-și sărbători aniversarea zilei de naștere, care s-a întîmplat să cadă chiar în acea zi nefastă, a apărut lălăind pe aleea principală a taberei, trăgînd după el un individ care încerca vag să se împotrivească, vădit jenat de conjunctura neplăcută în care fusese antrenat, și care, cu excepția faptului că nu era grizat, îl copia identic pe Mickey. Și care chiar era Mickey, însă Mickey din cine știe care zi viitoare. Faptul că alaltăieri era prezentă dublura lui Mickey concomitent cu prezența mea psihică în mintea eului meu din acea zi, precum și alte evenimente survenite de atunci - și poate că expresia „de atunci" ar trebui înlocuită cu altceva, dar nu știu cu ce, așa încît continui s-o întrebuințez - probează că în momentul accidentului erau conectate ambele dispozitive, deși cel pentru transferul psihic în conformitate cu regulamentul, ar trebui să fie utilizat doar atunci cînd cealaltă variantă, mai avantajoasă și mai puțin riscantă, a transferului pishic, nu dă nici un rezultat atunci cînd psihicul indus nu reușește să se impună psihicului gazdă și să-i determine acțiunile. Ciudat! Foarte ciudat! Mai ales că pentru momentul respectiv nu era programat nici un transfer. Acest fapt, corelat cu accidentul survenit, mă conduce cu gîndul la un sabotaj. Dar acum această ipoteză a mea are mai puțină importanță. Important este să oprim totul. Și trebuie să o facă cineva din tabără, pentru că proiectul fiind secret, sînt foarte puțini cei din afară care știu despre el, și aceștia și-ar putea da seama prea tîrziu de starea nefirească a lucrurilor; iar în turnul de control, după o descărcare de un milion de volți, în mod sigur nu mai e nimeni care să fie în stare să intervină. Trebuie oprită harababura, pentru că altfel vom înnebuni în curînd cu toții, și acesta e lucrul cel mai puțin catastrofal care se poate întîmpla.

Chiar dacă am fost antrenați pentru transferul în timp, n-am fost formați pentru un regim continuu și, pe deasupra, atît de lipsit de noimă. E cam greu, oricît de bine ai fi antrenat, să reziști atunci cînd ți-au fost induse simultan mai multe din stările tale psihice viitoare și, pe deasupra, te găsești față în față cu o dublură a ta care se găsește într-o stare psihică poate mai rea decît a ta; atunci cînd știi că peste un interval de timp, condensat sau dilatat față de cel real din cauza acțiunii transferatoarelor, te vei mai afla cel puțin o dată în aceeași situație, dar din punctul de vedere al dublurii; atunci cînd, revenit în timpul din care ai fost ransferat, îl găsești schimbat pentru că în trecut ai făcut cine știe ce pas greșit. Numai simpla încercare de a exprima această stare de lucruri te poate înnebuni. De-asta trebuie oprit totul, înainte să înnebunim cu toții și mai ales înainte ca lumea să fie adusă în pragul crizei ca urmare a efectului a ceea ce se petrece aici. Există acolo, în camera de comandă, un buton roșu care întrerupe total alimentarea cu energie. Trebuie doar apăsat. Atît. Azi... Ah, iar m-am exprimat greșit, ar trebui să spun acum, e singurul adverd de timp valabil deacamdată, am să pornesc spre turnul de control. Poate nu voi ajunge, căci peste cîteva clipe s-ar putea să fie ieri, cînd eram preocupat de alte probleme. Dar nu-i nimic. Și mîine va fi o zi!... la naiba! Iar am scăpat de o expresie fără sens, dintr-un automatism mai puternic momentan decît rațiunea. Nu va fi o zi și nu se va numi mîine. Sau nu se va numi numai mîine.Vor fi mai multe frînturi din mai multe zile, amestecate într-un ghiveci a cărui rețetă e dictată de întîmplarea care guvernează funcționarea transferatoarelor. Sper că într-una din aceste frînturi cineva va reuși să apese pe buton și să oprească.

Peste o fracțiune de secundă a fost deja ieri.

Ovidiu RUȚĂ - Cluj

SF CONTACT

Doresc să corespondeze - Nanu -Anghel Dorina, str. Constructorului nr 5, ap 6, tel o936/12o81, Focșani, jud . Vrancea(34 ani, inginer proiectant) - teme sf.

Banu Daniel - str Tudor Vladimirescu, bl 56, sc b, et I, ap 6, Tîrgoviște, jud Dîmbovița, cod o2oo, tel o92/61671(18 ani);din cîte știu există un cenaclu sf în Tîrgoviște, contactează redacția Jurnalului de Tîrgoviște, care îți va da informațiile necesare.

Ofer spre vînzare următoarele cărți: Oul lui Zeltar- R. Belfiore - 45o lei, Omul care ucise iarna - C. Leounier - 4oo lei, Navigatorii infinitului - J. H. Rosny Aine - 5oo lei,Misterioasa sirenă -M Serbănescu - 350 lei, Catharsis - R. Bărbulescu - 35o lei, Phreeria - M Grămescu 45o lei, Paralela - Enigmă -R. Bărbulescu, G. Anania - 45o lei,Gherila galactică - David Mine - 400 lei, Almanahul Anticipația l991 - 45o lei, Coresi 18-19 - 2oo lei, Antares 2 - 5oo lei. Adrian Dorobanțu, B-dul Ghencea , nr 26, bl C88 A, sc A, ap 21, cod 768o1 , București (nu am primit cea de a doua scrisoare despre care ne scrii)

Bartalis Martin zona Ion Ionescu de la Brad, bl B 119, sc A, ap I, cod I9oo Timișoara - oferă Randez vous cu Rama , A. C. Clarke contra numerelor 22 și 26 din JSF.

Belei Aurelius - cartier Viziru 1, bl 11, sc 3 , ap 56, cod 61oo, Brăila dorește să cumpere , la un preț convenabil, casete audio și compact discuri cu muzică tehno.

Autorul debutului din nr 26 se numește Eftasiu Silviu.

Abonamentul lunar la „Jurnalul SF" costă 400 lei.

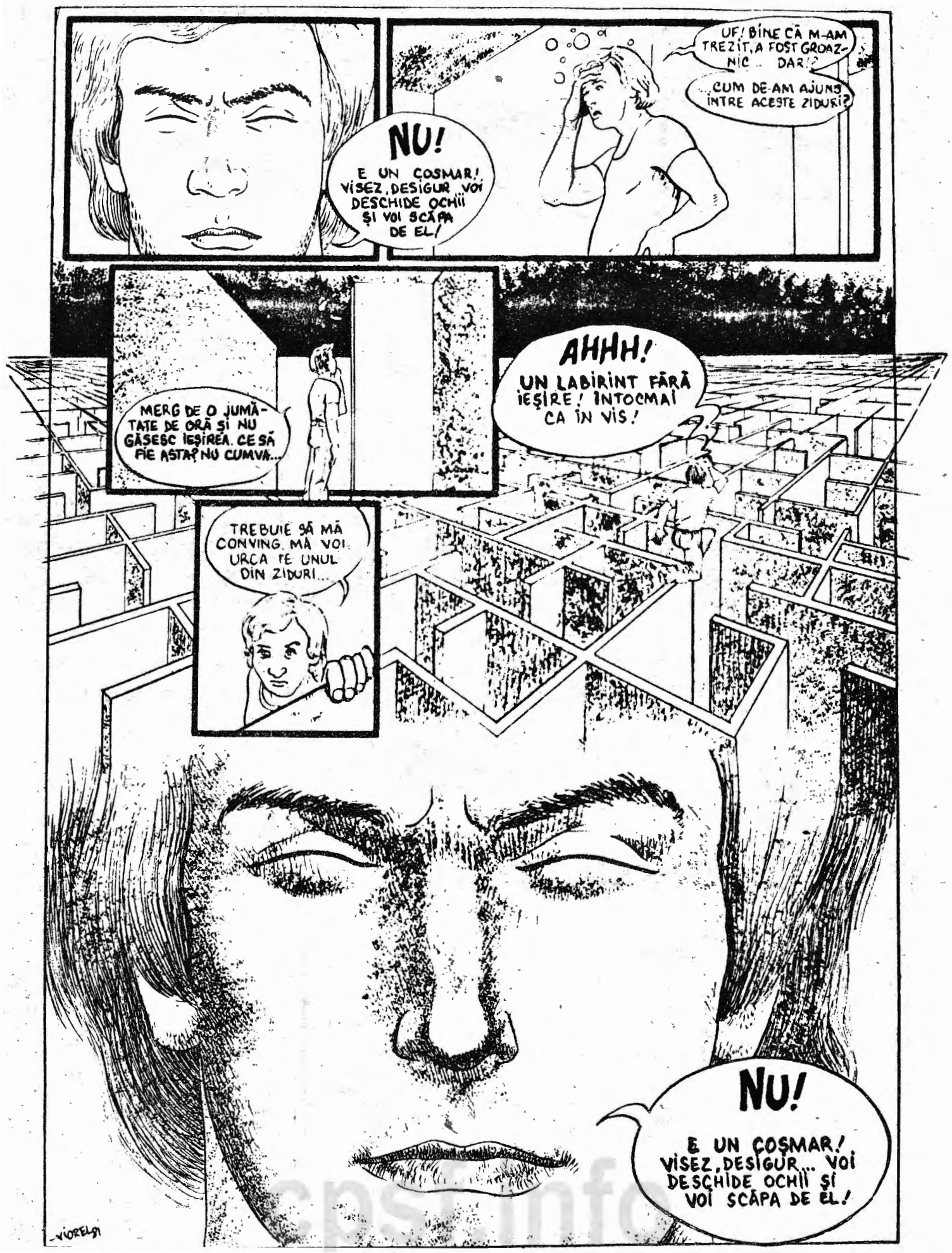
NU!
E UN COȘMAR! VISEZ, DESIGUR... VOI DESCHIDE OCHII ȘI VOI SCĂPA DE EL!
UF! BINE CĂ M-AM TREZIT, A FOST GROAZNIC... DAR!?
...CUM DE-AM AJUNS ÎNTRE ACESTE ZIDURI?
MERG DE O JUMĂTATE DE ORĂ ȘI NU GĂSESC IEȘIREA. CE SĂ FIE ASTA? NU CUMVA...
AHHH!
UN LABIRINT FĂRĂ IEȘIRE! ÎNTOCMAI CA ÎN VIS!
TREBUIE SĂ MĂ CONVING. MĂ VOI URCA PE UNUL DIN ZIDURI...
NU!
E UN COȘMAR! VISEZ, DESIGUR... VOI DESCHIDE OCHII ȘI VOI SCĂPA DE EL!
-VIOREL 91

Ursula K.Le GUIN

Lumii îi spuneau PĂDURE

Pesemne chiar sub picioarele lui zăcea Aabi mort. Ciocnirea îl azvîrlise din hoper. Ei bine, o merita, după trădarea lui de ludă, încercînd să fugă în Central. Lui Davidson nu-i plăcea atingerea umedă a părului şi hainelor invizibile. Se ridică. Lumina apăru iarăşi, o sclipire îndepărtată ce se mişca, întreruptă din cînd în cînd de trunchiurile copacilor.

Davidson duse mîna la tocul armei. Pistolul nu mai era acolo.

Îl ţinuse în mînă, în caz că-l atacau Post sau Aabi. Rămăsese pesemne în elicopter, împreună cu lanterna.

Rămse nemişcat, apoi începu să alerge. Nu putea vedea încotro se îndrepta. Tulpinile arborilor îl izbeau dintr-o parte şi din cealaltă, iar rădăcinile i se agăţau de picioare. Căzu cît era de lung, strivind cîteva tufişuri. Ridicîndu-se pe genunchi şi palme, încercă să se ascundă. Crenguţele ude şi fără frunze îi zgîriau şi plesneau faţa. Se tîrî cît mai adînc în tufişuri. Mintea îi era concentrată în totalitate asupra mirosurilor complexe de putred şi viu, frunze moarte, descompunere, muguri noi, frunze, flori, mirosurile nopţii şi ale primăverii în ploaie. Lumina îl inundă. Văzu creechii.

Îşi aminti cum procedau ei cînd erau încolţiţi, precum şi spusele lui Lyubov în legătură cu asta. Se întoarse pe spate, îşi dădu capul înapoi şi închise ochii. Inima îi bubuia în piept.

Nu se întîmpla nimic.

Îi venea greu să deschidă ochii, însă în cele din urmă reuşi. Continuau să stea acolo: mulţi, zece sau douăzeci. Erau înarmaţi cu lăncile acelea de vînătoare care arătau ca nişte jucării, dar aveau muchii ascuţite ce-ţi puteau sfîşia carnea. Închise ochii şi continuă să zacă.

Nu se întîmplă nimic.

Inima i se potoli şi parcă putea chiar să gîndească mai bine. Ceva îl gîdilă pe dinăuntru, ceva aproape ca un rîs. Dumnezeule, nu-l puteau atinge! Dacă proprii lui oameni îl trădaseră, şi inteligenţa umană nu mai putea face nimic pentru el, atunci îi păcălea chiar cu trucul lor. Făcea pe mortul şi acţiona reflexul acela instinctiv care-i oprea să ucidă pe cel aflat în poziţia aceea. Stătea pur şi simplu în jurul lui, mormăind între ei. **„Nu-i puteau face nici un rău".** Parcă era un zeu.

– Davidson.

Trebui să deschidă ochii. Iarăşi. Torţa purtată de unul dintre creechi continua să ardă, însă mai palid, iar pădurea devenise cenuşie, nu neagră ca un hău. Cum se întîmplase aşa ceva? Trecuseră numai cinci sau zece minute... nu puteau vedea perfect, dar nu mai era noapte. Zărea crengile şi frunzele, pădurea. Putea zări chipul care-l privea. Nu avea nici o culoare, în zorile lipsite de tonuri.

Trăsăturile acoperite de cicatrici păreau ale unui om. Ochii erau două găuri întunecate.

– Lasă-mă să mă ridic, rosti brusc Davidson cu un glas putemic şi răguşit.

Tremura de frig, deoarece îl cuprinse umezeala solului. Nu putea să zacă acolo, cu Selver privindu-l de sus.

Selver era neînarmat, însă mulţi dintre drăcuşorii din jur aveau nu numai lănci, ci şi revolvere. Furate din rastelul lui din tabără. Se chinui să se ridice. Hainele îi atîrnau neîngheţate pe umeri şi pe spatele picioarelor şi nu se putea opri din dîrdîit.

– Hai odată, făcu el. Iute-iute!

Selver continua să-l privească. Acum, cel puţin, trebuia să se uite în sus ca să

întîlnească ochii lui Davidson

– Vrei să te ucid? întrebă el.

Învăţase de la Lyubov să vorbească, bineînţeles; pînă şi glasul său ar fi putut să fie cel al lui Lyubov. Era nefiresc.

– Pot alege?

– Ai făcut toată noaptea în poziţia care înseamnă că vrei să te lăsăm viu; acum vrei să mori?

Durerea din cap şi din stomac precum şi ura lui pentru monstrul ăla mic şi oribil care vorbea ca Lyubov, şi la a cărui milă ajunsese, durerea şi ura se combinară şi-i arseră stomacul, aşa încît vomită aproape pînă la leşin. Tremura de frig şi de greaţă. Încercă să-şi păstreze curajul. Păşi brusc înainte şi-l scuipă pe Selver în faţă.

Urmă o pauză scurtă, apoi Selver, cu o mişcare plină de graţie, îl scuipă şi el. Rîse şi nu făcu nici un gest ca să-l ucidă pe Davidson. Acesta îşi şterse de pe buze scuipatul rece.

– Uite, căpitane Davidson, vorbi creechul cu glăsciorul blînd care-l îmbolnăvea pe bărbat, noi amîndoi sîntem zei, tu şi cu mine. Tu eşti un zeu nebun, iar eu nu ştiu sigur dacă sînt, sau nu sănătos. Dar sîntem zei. Niciodată în pădure nu va mai exista o întîlnire ca aceasta dintre noi. Ne-am adus unul altuia daruri pe care numai zeii la aduc. Tu mi-ai dat darul tău, uciderea semenului, crima. Acum, pe cît pot, îţi aduc darul poporului meu care este: să nu ucizi. Cred că amîndoi considerăm darul celuilalt greu de purtat. Totuşi, trebuie să-l porţi singur. Cei asemenea ţie din Eshsen mi-au spus că, dacă te aduc acolo, trebuie să te judece şi ucidă, pentru că astea sînt legile lor. De aceea, dorind să-ţi dăruiesc viaţă, nu pot să te iau la Eshsen cu ceilalţi prizonieri; şi nu te pot lăsa liber prin pădure, deoarece faci mult rău. Vei fi tratat ca unul de al nostru care a înnebunit. Vei fi dus în Rendlep, unde nu mai trăieşte nimeni, şi lăsat acolo.

Davidson nu-şi putea lua ochii de la creech. Parcă avea o putere hipnotică asupra lui. Nu putea rezista. Nimeni n-avea nici o putere asupra lui. Nimeni nu-i putea face nici un rău.

– Trebuia să-ţi fi frînt gîtul atunci, în ziua cînd ai sărit la mine, vorbi el cu acelaşi glas gros şi răguşit.

– S-ar putea să fi fost mai bine, răspunse Selver. Te-a oprit însă Lyubov. Aşa cum mă opreşte acum pe mine, ca să te ucid. ... Acum s-a terminat cu omorurile. Şi cu tăiatul copacilor. Pe Rendelp nu există copaci care să fie tăiaţi. Este locul pe care voi îl numiţi Insulele sterpe. Ai voştri n-au lăsat nici măcar un arbore, aşa încît nu poţi să-ţi faci o barcă, să evadezi. Pe insulă nu mai creşte nimic şi va trebui să-ţi aducem hrană şi lemne pentru foc. Nu ai ce să ucizi pe Randelp. Nici copaci, nici oameni. Au existat şi copaci şi oameni, însă au rămas numai visele lor. Mi se pare un loc potrivit pentru tine. Dacă ţii să trăieşti. Poate că acolo vei învăţa cum să visezi, dar, mai degrabă, îţi vei urma nebunia pînă la sfîrşit.

– Omoară-mă şi termină cu bolboroselile tale idioate...

– Să te omor? Întrebă Selver şi ochii lui, privind în sus către Davidson, străluceau parcă, limpezi şi teribili, în zorii pădurii. Eu nu te pot ucide, Davidson. Eşti un zeu. Trebuie să o faci singur.Se întoarse şi se îndepărtă, iute şi uşor, dispărînd printre copacii cenuşii din apropiere.

Peste capul lui Davidson lunecă un laţ ce i se strînse uşor în jurul gîtului. Lănci mititele îl atinseră din spate şi din părţi. Nu încercau să-l rănească. Putea fugi, sau evada, nu îndrăznea să-l omoare. Vîrfurile erau lustruite, în formă de frunză, ascuţite ca briciul. Arcanul îl trase încetişor de gît. Îi urmă acolo unde îl ducea.

VIII

Selver nu-l văzuse de multă vreme pe Lyubov. Visul acela plecase cu el la Rieshwel. Fusese cu el cînd îi vorbise pentru ultima dată lui Davidson. După aceea plecase și poate că acum dormea în mormîntul morții lui Lyubov, la Eshsen, căci nu mai venise niciodată la Selver, în orașul Broter unde trăia acum.

Dar cînd nava cea mare se întoarse și el merse în Eshsen, Lyubov îl aștepta acolo. Era tăcut și subțire, foarte trist, și durerea cea veche se trezi în Selver.

Lyubov rămase cu el, o umbră în minte, chiar cînd se întîlni cu yeomenii de pe navă. Aceștia erau oameni puternici; extrem de diferiți de toți yeomenii întîlniți pînă atunci, cu excepția prietenului său, dar mult mai tineri decît Lyubov.

Graiul lui yeomen se cam pierduse și la început îi lăsa pe ei să vorbească mai mult. Cînd se convinse ce fel de oameni erau, aduse cutia grea pe care o cărase din broter.

– Înăuntru sînt lucrurile lui Lyubov, rosti el, căutînd cuvinte uitate. El știa despre noi mai multe decît alții. El a învățat graiul meu și Limba Bărbaților; am scris împreună toate astea. A înțeles cîte ceva din felul în care trăim și visăm noi. Ceilalți n-au înțeles. O să vă dau hîrtiile, dacă le veți duce acolo unde dorea el.

Cel înalt și cu pielea albă, Lepennon, păru bucuros și-i mulțumi lui Selver, spunînd că hîrtiile vor fi, într-adevăr, duse acolo unde dorise Lyubov, fiind extrem de prețuite. Asta îi plăcuse lui Selver. Fusese însă extrem de dureros pentru el să rostească cu voce tare numele prietenului său, deoarece chipul lui Lyubov continua să fie amar și trist, atunci cînd îl privi în minte. Se îndepărta puțin de yeomeni și se uita la ei. Dongh, Gosse și alții din Eshsen stăteau împreună cu cei cinci de pe navă. Noii veniți arătau curați și lustruiți, ca fierul cel nou. Ceilalți își lăsaseră părul să le crească pe fețe și semănau puțin cu niște Athsheeni uriași, cu blana neagră. Cntinuau să poarte haine, dar acestea erau vechi și nu prea curate. Nu slăbiseră, cu excepția bătrînului, care nu se mai însănătoșise din Noaptea Eshsenului; însă toți aveau un aer de oamei rătăciți sau nebuni.

Întîlnirea se ținea la marginea pădurii, în zona aceea unde, printr-un acord tacit, în acești ultimi ani, nici yeomenii, nici Athsheenii nu-și ridicaseră locuințe. Selver și tovarășii lui stăteau în umbra unui frasin uriaș, izolat puțin de restul arborilor. Fructele sale erau deocamdată numai mugurași verzi pe ramuri, iar frunzele erau lungi și moi, purtînd verdele verii. Sub copac, lumina era dulce și amestecată cu umbre.

Yeomenii se consultau, veneau și plecau, și în cele din urmă unul se îndreptă spre frasin. Era cel dur de pe navă, comandorul. Se ghemui pe vine lîngă Selver, fără să ceară voie, dar fără o intenție vădită de grosolănie.

– Putem vorbi puțin? întrebă el.

– Desigur.

– Știți că vom lua toți pămîntenii cu noi. Am adus pentru ei încă o navă. Planeta voastră nu va mai fi folosită drept colonie.

– Mesajul acesta l-am auzit și la Broter, acum trei zile, cînd ați sosit.

– Voiam să mă asigur că ați înțeles faptul că este o decizie definitivă. Nu ne mai întoarcem. Planeta voastră a fost plasată sub interdicția Ligii. Asta înseamnă următoarele: vă pot promite că nimeni nu va mai veni aici ca să taie copacii, sau ca să vă ia pămînturile, atîta vreme cît va exista Liga.

– Nici unul dintre voi nu se va mai întoarce, rosti Selver, cu un ton despre care nu știai dacă este o afirmație sau o întrebare. Nu, vreme de cinci generații. Nici unul. Apoi, poate cîțiva oameni, zece sau douăzeci, nu mai mult de douăzeci, s-ar putea să vină ca să vorbească cu voi și să vă studieze planeta, așa cum făceau unii dintre cei de aici.

– Savanții, Specialiștii, zise Selver. Căzu pe gînduri: Ați hotărît toți odată chestiunile, urmă el, din nou între afirmație și întrebare.

– Ce vrei să spui? făcu comandorul.

– Păi, ați spus că nimeni dintre voi nu va mai tăia copacii din Athshe; și v-ați oprit cu toții. Totuși, trăiți în multe locuri. La noi, dacă o conducătoare, să zicem din Karach, dă un ordin, ea nu va fi ascultată de satul vecin și, bineînțeles, nici de toți oamenii de pe planetă...

– Nu, pentru că voi nu aveți un guvern peste toate. Noi însă avem - acum - și te asigur că hotărîrile lui sînt respectate. De noi toți, în același timp. Apropo, din ce mi-au spus coloniștii, mi se pare că și atunci cînd tu, Selver, ai dat un ordin, acesta a fost respectat imediat de către toți, de pe toate insulele. Cum ai reușit asta?

– Pe atunci eram un zeu, răspunse Selver inexpresiv.

După ce comandorul plecă, veni cel alb și înalt și întrebă dacă se putea așeza la umbra copacului. Avea tact și era extrem de inteligent. În prezența lui, Selver se simțea nesigur. Ca și Lyubov acela avea să fie blînd, avea să înțeleagă, rămînînd totuși dincolo de înțelegere. Deoarece cel mai bun dintre ei era tot atît de îndepărtat, de intangibil, ca și cel mai crud. De aceea prezența lui Lyubov în mintea sa îl durea, în timp ce visele în care o vedea și o atingea pe Thela, nevasta lui cea moartă, erau prețuite și pline de pace.

– Cînd am fost aici, înainte, rosti Lepennon, l-am întîlnit pe acest om, pe Raj Lyubov. Am avut puține ocazii de a vorbi cu el, dar îmi amintesc ce spunea; și de atunci am avut posibilitatea să citesc cîte ceva din lucrările sale asupra poporului său. Hîrtiile lui, cum spui tu. În cea mai mare parte. Athshe este eliberat acum de Colonia Terrană, tocmai datorită acelor hîrtii. Cred că libertatea aceasta a fost țelul vieții lui Lyubov. Tu, ca prieten al lui, vei avea grijă ca moartea lui să nu-l oprească din a-și atinge visul, sfîrșitul călătoriei.

Selver rămase nemișcat. În mintea sa, stînjeneala se transformă în frică. Bărbatul vorbea ca un Mare Visător.

Nu scoase nici un cuvînt.

– Vrei să-mi spui ceva, Selver? Dacă întrebarea nu te ofensează... Nu o să te mai întreb altceva... Au existat omoruri: în tabăra Smith, aici, în Ashsen, apoi în tabăra Noua Javă, unde Davidson și-a condus grupul rebel. Asta a fost totul De atunci, nimic... Așa este? Nu au mai fost crime?

– Eu nu l-am ucis pe Davidson.

– Asta nu contează, interveni Lepennon, înțelegînd greșit; Selver voia să spună că Davidson nu era mort, dar Lepennon crezu că altcineva îl ucisese pe Davidson.

Ușurat, văzînd că yeomenul putea greși, Selver nu-l corectă.

– Atunci, n-au mai fost crime?

– Nici una. O să-ți spună și ei, arătă Selver către colonel și Gosse.

– Mă refeream la poporul tău. Athsheei ucigînd Athsheeni...

Selver rămase tăcut.

Ridică privirea spre Lepennon, spre chipul straniu, alb ca masca Spiritului Frasinului, care se schimbă întîlnindu-i căutătura.

– Din cînd în cînd apare un zeu, rosti Selver. El aduce un fel nou de a face un lucru, sau un lucru nou. Un fel nou de a cînta, sau o moarte nouă. El îl aduce peste podul care leagă vremea visului de vremea lumii. După ce a făcut-o, așa rămîne. Nu poți lua lucruri ce există în lume și să încerci să le trimiți înapoi în vis, să le ții în interiorul visului, cu ziduri și amăgiri. Asta e o nebunie. Ceea ce este... este. Acum, nu are rost să pretindem că nu știm cum să ne ucidem unul pe celălalt...

Lepennon își lăsă palma lungă pe mîna lui Selver, atît de repede și de ușor încît Selver îi acceptă atingerea de parcă mîna nu ar fi fost a unui străin. Deasupra lor sclipeau umbrele verzi-aurii ale frunzelor.

– Dar nu trebuie să pretindeți că aveți motive să vă ucideți între voi. Crima nu are motiv, vorbi Lepennon, cu chipul lui tot atît de neliniștit și trist ca al lui Lyubov: Noi vom pleca. Peste două zile, nu vom mai fi aici. Nici unul. Pentru totdeauna. Atunci, pădurile de pe Athshe vor fi așa cum erau și înainte.

Lyubov ieși din umbrele minții lui Selver și rosti;

– EU voi fi aici.

– Lyubov va fi aici, încuviință Selver. Și Davidson va fi aici. Amîndoi. Poate că după ce o să mor eu, oamenii vor fi iarăși așa cum erau înainte de nașterea mea și de sosirea voastră. Dar eu nu mai cred asta.

Traducerea
Mihai - Doru PAVELESCU
(sfîrșit)

NEAMUL SĂ NE FIE SLĂVIT!
A FOST O DECIZIE CORECTĂ. AȘA S-A GRĂBIT SELECȚIA SPECIILOR CU ADEVĂRAT PUTERNICE.

O ALTĂ ECHIPĂ DE ONTERI A ALES O ANUME SPECIE PE CARE AU PUS-O SUB URMĂRIRE ȘI TESTE. SUPREMUL A FOST MULȚUMIT. SE PARE CĂ ERA SPECIA CEA MAI ADECVATĂ PLANULUI NOSTRU.

AȘA ESTE. AȘTA SE ÎNTÎMPLĂ ÎN URMĂ CU 15 MILIOANE DE REVOLUȚII...
EVOLUȚIA SPECIEI ESTE MAI MULT DECÎT MULȚUMITOARE ȘI ACUM PATRU MILIOANE DE REVOLUȚII, ONTERII HOTĂRĂSC MARELE ACT.

AU ÎMPLANTAT ÎN CREIERUL A CÎTORVA MII DE EXEMPLARE... VIRUSUL INTELIGENȚEI.

IAR PESTE DOUĂ MILIOANE DE REVOLUȚII PRIMUL SEMN AL REUȘITEI NOASTRE S-A ADEVERIT.
ACEȘTI HOMO-IZI AU DESCOPERIT COMUNICAREA. DE ATUNCI, FIECARE ECHIPĂ DE ONTERI A ÎMBUNĂTĂȚIT PRIN CÎTE UN ACT DE CREAȚIE ACEST PROIECT

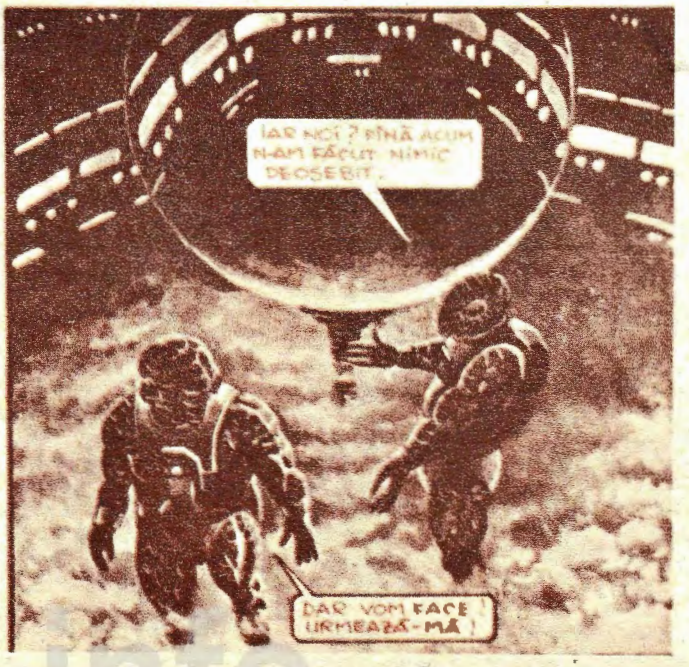
IAR NOI? PÎNĂ ACUM N-AM FĂCUT NIMIC DEOSEBIT.
DAR VOM FACE! URMEAZĂ-MĂ!

costinto

Scanare și prelucrare digitală

de

Anonim

și

CAT Graur

Antwerpen

2025